

3 Aruba

ATA verbolgen over publiceren presentatie op Facebook

9 Wereld

‘Enorme vernietiging’ aan kust VS door orkaan

10 Economie

Knot: ECB moet risico’s even aankijken

12 Sport

Ook coach Club Brugge blijft vast

Knops prijst ambities nieuwe regeringen, maar houdt zorgen

DEN HAAG — Staatssecretaris Raymond Knops van Koninkrijksrelaties blijft bezorgd over de financiële situatie van Aruba, Curaçao en St. Maarten, al is hij positief over de inzet en goede bedoelingen van de regeringen. Alle drie de landen worden ondersteund met financiële of andere expertise.

“Het kabinet onder leiding van premier Wever-Croes heeft echt de ambitie om de tekorten op de begroting terug te dringen en daarmee ook de schuldpositie terug te dringen, maar ze zijn nog niet in veilig vaarwater. (...) Op Curaçao is de situatie net zo zeer zorgelijk. De economie groeit daar nauwelijks en de ontwikkelingen in Venezuela hebben negatieve effecten. Ook daar is de regering van goede wil, ik wil dat hier gezegd hebben, maar daarmee zijn nog niet alle problemen weg”, zei Knops woensdagavond tijdens het debat over de begroting van Koninkrijksrelaties voor 2019.

De staatssecretaris reageerde op de zorgen van verschillende Tweede Kamerleden over de financiën. “Op Aruba zien we een nieuwe regering die echt z’n stinkende best doet, maar daar viel na de regeringswisseling het ene financiële lijk na het andere uit

de kast”, zei PVV-Tweede Kamerlid Machiel de Graaf. Hij had geen goede woorden over voor Curaçao en St. Maarten, waarvan hij de bestuurders omschreef als ‘mensen die er een bende van maken’. Ook SP-Tweede Kamerlid Ronald van Raak sprak zijn zorgen uit. “Aruba is failliet en kan economisch zelf niet uit die schuld groeien”, zei hij. Hij informeerde naar de financiële en juridische verplichtingen van Aruba als de raffinaderij niet gaat draaien. CDA-Tweede Kamerlid Joba van den Berg vroeg vooral naar de mogelijkheden waarop Nederland de drie landen kan helpen met kennis en expertise. Knops bevestigde dat Nederland helpt. “Curaçao heeft een verzoek om assistentie gedaan rondom financiën. Uit de rapportage van het College financieel toezicht blijkt dat er op alle fronten behoorlijk wat uitdagingen zijn; de compliance, het ophalen van

belastingen, het grondbeleid, het vastgoedbeleid, de overheidsdeelnemingen. Ook bij de eigen manier van begroten zijn echt nog verbeteringen mogelijk. Op dat vlak is een concreet verzoek gedaan of Nederland expertise kan leveren en daar hebben we positief op gereageerd.” St. Maarten heeft ondersteuning gekregen van een belastingexpert, die helpt bij het innen van belastingen en een afvalexpert. “De verzoeken die ik verder nog heb gekregen, zijn op het gebied van wetgeving, financiën, ruimtelijke ordening en het handhaven van bouwvergunningen, want de overheid is er ook niet op geëquipeerd dat er veel gebouwd of verbouwd wordt,” zei hij. Aruba heeft tot slot ondersteuning gevraagd voor de economische gevolgen van het sociaal crisisplan. “De minister van Sociale Zaken en Arbeid heeft gevraagd om bij een deel van dit plan ondersteuning te verlenen. Aan dit verzoek heb ik inmiddels voldaan, ook door een deel van de Nederlandse rechtsmiddelen uit het fonds Fondo Desaroyo Aruba hiervoor beschikbaar te stellen”, zei Knops.

Tientallen doden bij aardverschuiving Oeganda

MBALE — Door een aardverschuiving in het oosten van Oeganda zijn zeker veertig mensen om het leven gekomen. De plaatselijke autoriteiten vrezen mogelijk honderden doden, meldde de Oegandese krant *New Vision* vandaag. Een groot deel van het getroffen gebied, ruim 200 kilometer ten noordoosten van de hoofdstad Kampala, is nog niet bereikbaar.

Na hevige regen in de streek stortte gisteren aarde van de bergen aan de Keniaans grens en trad een rivier snel buiten haar oevers. In het

district Bududa zijn inmiddels de stoffelijke resten van veertig slachtoffers geborgen. Een modderstroom die ook woningen meesleurde,

trof onder meer een markt in het gebied. De Oegandese president Yoweri Museveni heeft de bewoners van de getroffen streek zijn medeleven betuigd en gezegd dat er wordt gekeken hoe deze rampen voorkomen kunnen worden. Het is niet voor het eerst dat deze regio wordt getroffen door dodelijke en verwoestende aardverschuivingen.

Ex-minister Zuid-Afrika ‘Pik’ Botha overleden

PRETORIA — Roelof Frederik ‘Pik’ Botha, minister van Buitenlandse Zaken in het apartheids-tijdperk, is op 86-jarige leeftijd in zijn huis in Pretoria overleden.

Dat heeft zijn familie gezegd tegen de Zuid-Afrikaanse nieuwssite *News24*. Zijn zoon, Piet Botha, zei dat zijn vader vandaag in de vroege ochtend vredig is overleden in zijn slaap. Hij was al een aantal weken ziek.

Botha kwam in 1953 in dienst bij het ministerie van Buitenlandse Zaken. Hij kreeg de bijnaam Pik, een afkorting van ‘pikkeen’, Afrikaans voor pinquin, omdat zijn houding leek op die van een zeevogel wanneer hij een pak droeg.

Sinds april 1977 was Botha minister van buitenlandse Zaken in Zuid-Afrika. Na de val van de apartheidsre-

Deze foto van Roelof Pik Botha werd in 1997 gemaakt.

gering verliet hij die post, maar hij bleef nog wel twee jaar minister van Energie. Hij stapte in 1996 uit de politiek. In het jaar 2000 kwam hij in het nieuws omdat hij overstapte van de overwegend blanke Nationale Partij naar het ANC

(African National Congress) van Nelson Mandela. Pik Botha – overigens geen familie van oud-president Pieter Botha (1916-2006) – betuigde eerder zijn spijt dat hij geen einde heeft gemaakt aan de Apartheid toen hij minister was.

Zichtbaar wandelen met Favi

Foto: Triana La Torre

ORANJESTAD — Deze twee vrouwen met een blindenstok liepen vanmorgen, samen met een vertegenwoordiger van Fundacion Arubano di esnan Visualmente Incapacita (kortweg Favi), door Linear Park. Ze waren overigens niet de enigen, meer cliënten deden mee aan de wandelactie. Het is aanstaande maandag de Internationale Dag van de Witte Stok met rode streep, die symbool staat en fysiek wordt gebruikt door blinden en slechtzienden om aan anderen duidelijk te maken dat ze een beperking hebben. Favi staat elk jaar stil bij dit onmisbare hulpmiddel en doet een beroep op de samenleving om meer rekening te houden met personen die met zo’n stok lopen. Vandaag organiseert de stichting twee activiteiten ter gelegenheid van deze internationale dag. De foto van het wandelen is vanmorgen gemaakt, er is bewust gekozen voor wandelen tussen Cito Boulevard en Linear Park, omdat er op deze route veel verkeer is en de wandelende mensen hierdoor goed gezien zullen worden. De tweede activiteit is vanmiddag om drie uur, bij de rotonde van Sta. Cruz. Favi doet een oproep aan iedereen die rond die tijd bij die rotonde rijdt, om te toeteren als ze mensen met een witte stok zien lopen.

Parlement Italië voor omstreden begroting

ROME — Het Italiaanse parlement heeft voor de economische plannen van de regering gestemd, wat betekent dat de Italiaanse staat een hoger begrotingstekort nastreeft dan eerder voorzien.

Zowel de Italiaanse Tweede Kamer als de Senaat stemden gisteravond in met het zogeheten ‘economisch en financieel document’ waarin de regering stelt meer

geld te willen lenen om in de economie te pompen.

De coalitieregering van de rechts-populistische Lega en de protestpartij M5S

(Vijfsterrenbeweging) is van plan meer schulden te maken, omdat daarmee de economie zou worden vlotgetrokken. Dit is fel omstreden omdat de Italiaanse staat al een buitensporig grote schuldenlast heeft. Die heeft een omvang van circa 133 procent van het bruto binnenlands

product (Nederland bijna 57 procent). De EU dringt er al jaren op aan dat Rome zijn schuldenberg kleiner maakt.

Het economisch en financieel document moet vóór maandag ter goedkeuring bij de Europese Commissie liggen.

Amerikaanse aartsbisschop weg om misbruik

WASHINGTON — De aartsbisschop van Washington D.C., Donald Wuerl, treedt af vanwege seksueel misbruik door katholieke geestelijken in zijn vroegere bisdom Pittsburgh. Paus Franciscus heeft zijn ontslag goedgekeurd, maar benadrukte dat het Wuerls eigen wens is. Hij heeft de Amerikaanse aartsbisschop, die tevens kardinaal is en blijft, gevraagd aan te blijven totdat een opvolger is gevonden.

Wuerl (77) is een van de hoogste katholieke geestelijken tot nog toe die vanwege seksueel misbruik zijn functie neerlegt. Hij kwam onder vuur te liggen toen afgelopen zomer een rapport verscheen met bewijzen voor grootschalig misbruik binnen de kerk in Pennsylvania, de staat waarin ook Pittsburgh ligt. Zeker duizend mensen, voornamelijk kinderen, zijn volgens het

Foto: AFP

Donald Wuerl

rapport in de loop van decennia slachtoffer geworden van het wangedrag van zo’n driehonderd priesters en andere geestelijken. Wuerl

was er bisschop van 1988 tot 2006.

De vertrekkende aartsbisschop is er ook van beschul-

digd dat hij zou hebben geweten van seksueel misbruik door zijn voorganger, ex-kardinaal Theodore McCarrick. Wuerl ontkent dat.

Tijdens Jeugd Olympische Spelen Argentinië

‘Harder trainen om Olympisch niveau te halen’

BUENOS AIRES / ORANJESTAD — Aruba doet met zeven sporters mee aan de Jeugd Olympische Spelen in Argentinië. Twee beachvolleyballers maken vandaag nog kans om de volgende ronde te halen, als ze hun wedstrijd winnen. De andere vijf sporters zijn al klaar en komen zonder medailles thuis. Het Olympisch Comité Aruba (COA), de trainers en de chef de mission Kenneth Vrolijk hebben een analyse gemaakt: “We moeten harder trainen om het Olympisch niveau te halen en meer wedstrijdervaring opdoen.”

De Jeugd Olympische Spelen zijn op 6 oktober begonnen en duren tot en met 18 oktober in Buenos Aires. Het Team Aruba bestaat dit keer uit sporters Anahi Schreuders (zwemmen), Patrick Sydow (tennis), Giannon Eights (triathlon), vrouwenduo Kayla Arends/Mali Rafini (beachvolleybal) en mannenduo Brian Howell/Raibiently Meralina (beachvolleybal). Daarnaast reizen trainers mee, een masseur, twee communicatiemedewerkers, chef de mission Kenneth Vrolijk en COA-bestuursleden Roy Mezas en Wanda Broeksema. Nicole Hoevertsz is er als lid van het Internationaal Olympisch Comité (IOC). Behalve Aruba doen er nog 205 andere landen mee, met in het totaal 4000 sporters.

Volleybal

Van de zeven sporten is het beachvolleybal de enige sport waarbij Aruba nog in actie komt. Het vrouwen-

Giannon Eights trekt zijn schoenen aan voor het volgende onderdeel van zijn triatlon.

Kayla Arends en Mali Rafini in actie.

duo Arends en Rafini spelen vandaag tegen Mexico. Om de volgende ronde te halen, moeten ze deze wedstrijd winnen. Het mannenduo Howell/Meralina heeft geen wedstrijden gewonnen. COA constateert dat het blokken van dit duo niet stabiel genoeg was, waardoor ze de ballen van de tegenpartij niet stopten. Dit zou kunnen komen door gebrek aan ervaring, aangezien

Howell en Meralina nog niet zo lang samen trainen.

Triatlon

De wedstrijd van triatleet Giannon Eights was gisteren, in 13 graden Celsius. Dat was voor Eights te koud; hij voelde na het fietsen zijn vingers niet meer en had daardoor moeite om zijn hardloopschoenen aan te doen. De sporter deed mee aan een estafette en zijn team eindigde als elfde van de zestien teams. De verrichtingen van de Arubaanse triatleet zijn gevolgd door IOC-voorzitter Thomas Bach en voorzitter Marisol Casado Estupinan van het

International Triathlon Federation. Zij zaten in het publiek, zo laat COA weten.

Zwemmen

De trainer van zwemmer Anahi Schreuders, Ismael Santiasteban, concludeert na de verrichtingen van zijn pupil (ze eindigde in het algemeen klassement op de 41e plaats van de in het totaal 45 zwemmer) dat het Olympisch niveau en de zwemsnelheden van zwimmers uit andere landen ontzettend hoog is. “De Arubaanse sporters moeten harder trainen om in de buurt van deze tijden te komen en met de concurrentie mee te kunnen.” Over Schreuders is hij positief, hij ziet potentie in haar en beschouwt dit evenement als een mooie ervaring voor haar.

Tennis

Voor Patrick Sydow eindigde het Olympisch toernooi toen hij samen met zijn dubbel-partner Nick Hardt (uit de Dominicaanse Republiek) in de kwart finale tegenover een sterk Frans team kwam te staan, dat oppermachtig was. Daar kon Sydow niet tegenop. Zijn eerste wedstrijd won Sydow overigens wel.

Het zevenkoppige Team Aruba in Argentinië.

Petrocchi en Pimentel in taekwondo President's Cup

ORANJESTAD — Chiara Petrocchi en Monica Pimentel vertegenwoordigen Aruba in de President's Cup die van 10 tot 14 oktober in Las Vegas wordt gehouden. Veertig landen wereldwijd doen mee, zo'n 1600 atleten zijn geregistreerd. Dat laat de Aruba Taekwondo Bond (Artbo) weten. Vanwege het grote aantal landen en deelnemers verwacht de bond dat het wedstrijd niveau hoog zal zijn. Artbo wenst Petrocchi en Pimentel succes. Het duo is inmiddels in Las Vegas.

De Palm Corporation N.V. Job Opportunity

De Palm Corporation N.V. is hiring for the following position at its
Corporate Office Location at 142 LG Smith Boulevard:

Executive Assistant

This is a great opportunity for an ambitious professional.

Do you have:

- A university degree or equivalent
- Experience in working as an executive assistant handling matters with the Central Bank, SIAD, Chamber of Commerce, DIP and a Notary
- Experience in taking minutes at board of directors and management meetings
- Outstanding written and verbal communication skills in English, Dutch and Papiamentu.
- Proficient with MS applications including Excel, Word and outlook.
- Comfortable working with technology, including electronic document management and working in a paperless environment
- Excellent organizational skills
- If you do not have all the above mentioned experience but believe you have the ability for this position, please apply.

Are you:

- Well organized, detail oriented and able to multi task
- Able to maintain professionalism and confidentiality at all times
- Able to work under pressure and meet tight deadlines
- A great team player with a positive attitude, energy and enthusiasm

Responsibility:

This position is responsible for assisting the CEO, CFO and the Chairman of the Board of Directors in administering and coordinating all documents and filings and in obtaining all permits and regulatory documents from agencies. This position will also coordinate all communication both internally as instructed by the CEO and externally with accounting firms, banks and other institutions as needed.

Does this sound like you and are you interested?

Please pass by to fill out an application form or apply in writing including C.V. plus picture no later than October 12, 2018 at

All offers are contingent upon passing a pre-employment substance abuse test.

De Palm Corporation N.V.
Human Resources Department
L.G. Smith Blv. 142, Oranjestad, Aruba
Tel: 522-4433 Fax: 582-0833
e-mail: hr@depalmtours.com

Hierbij wordt bekend gemaakt dat de vennootschap:
Wijnroos A.V.V.
(in liquidatie)
is geliquideerd en de naam is doorgehaald
in het Handelsregister.

De vereffenaar
EuroTrust International N.V.
Watapanastraat 7, Ponton, Oranjestad, Aruba.

Amsterdam Manor Beach Resort with its unique Dutch Colonial appearance has been able to be a successful and popular hotel, which has lead to a large group of loyal returning guests, that have become important members of our Amsterdam Manor family. The foundation of the success of Amsterdam Manor relies a great deal on our staff.

Amsterdam Manor Beach Resort is looking for a
(F&B) Chef de Partie (M/F)

JOB OVERVIEW:
The Chef de Partie prepares and costs dishes in conjunction with the F&B manager and is responsible for ensuring that standards are maintained for his/her section. It is a vital part of the position to keep food quality for both guests and staff to the best standard potentially possible. It is also vital to keep the staff moral high and so have a good working atmosphere, productivity and confidence level will rise with a highly motivated team.

QUALIFICATIONS

- Fluency in English and Dutch both verbally and non-verbally, working knowledge of Spanish
- Prior experience in the hospitality sector
- Must have a throughout knowledge of food, proper food presentation and menu knowledge.
- Must be able to be impartial in his dealings with employees and guests and be able to hold up well under pressure.
- Work with following HACCP rules and regulations.
- Must be a role model.
- Must be open-minded to last minute events.
- Ability to work independent
- Ability to teach and train co-workers

EDUCATION/EXPERIENCE

- EPI in Hospitality & Tourism "Culinary Arts"
- Must have gained 3 years of experience in a similar position.
- Computer skills i.e. word-processing and POS systems

KNOWLEDGE/SKILLS/ABILITIES:

- Must be creative, flexible, and able to work under pressure and look at your responsibilities as a profession.
- Must understand and comply with food hygiene regulations.
- Must be familiar with HACCP program.
- Must ensure that all equipment is clean and in good working order
- Must be a team player.
- Create recipes

Candidates must preferably be Arubans, have Dutch Nationality or Present Proof of a Legal work permit. All applicants who are offered a job with the company will be tested for drugs as part of the post job offer employment screening process and must provide an original Certificate of Good Conduct.

Last date to Apply: **October 31, 2018**

Please send your application with your Curriculum Vitae to:
hrmanager@amsterdammanor.aw
MVC Eagle Beach Aruba
J.E. Irawsquinn Blvd 240
P.O. Box 1279, Oranjestad, Aruba
Tel: 587 0110 ext.141 Fax: 587 0117
www.amsterdammanor.com

Hierbij wordt bekend gemaakt het besluit van de
Aandeelhoudersvergadering gehouden op
5 oktober 2018
tot ontbinding van de vennootschap:
Treville Corporation A.V.V.
(in liquidatie)

De vereffenaar
EuroTrust International N.V.
Watapanastraat 7, Ponton, Oranjestad, Aruba.

587-0002

STICHTING
**BLOEDBANK
ARUBA**

CADA GOTA TA CONTA

KOORYMAN

MILWAUKEE MADNESS

DE AANBIEDING
VAN DEZE WEEK:

**25%
KORTING**

**OP ALLE
ACCUS!**

Vanaf
74.99
of 3000 Fun Miles

Milwaukee

 Kooyman Megastore
Non-stop open van 7am - 7pm & zondag 9am - 2pm
Av. E. J. (Watty) Vos 20

 WWW.KOORYMANBV.COM
 KOORYMAN.ARUBA

 KOORYMAN

Tony Roma's treft schikking met personeel

ORANJESTAD — **Werknemers van Tony Roma's hebben een schikking getroffen met de eigenaar van het ter ziele gegane restaurant. Dit bevestigt advocaat Hose Figaroa aan de Amigoe.**

Raadsman Figaroa die de groep werknemers bijstond, kan geen specifieke details van de schikking prijsgeven. "De overeenkomst heeft een geheimhoudingsclausule. Maar wat ik wel kan vertellen is dat de pakketten beduidend beter zijn dan die oorspronkelijk aan de werknemers werden gepresenteerd", aldus Figaroa. Dat het huidige pakket beter is dan wat aanvankelijk werd aangeboden betekent nog niet dat de werknemers ook een rechtvaardige overeenkomst hebben gesloten. "Er zijn werknemers met meer dan twintig dienstjaren die vanwege hun leeftijd moeite zullen hebben

met het vinden van werk in de huidige banenmarkt", verklaart de raadsman. "Maar aangezien er direct uit het bedrijf niets te halen valt omdat ze praktisch failliet zijn zou de andere optie een gerechtelijke procedure zijn, maar dat geeft geen garantie dat zij ergens op zouden kunnen rekenen, mochten ze de zaak winnen. Dus gezien de omstandigheden was dit een financieel praktische keuze, al was het niet helemaal rechtvaardig." De pakketten werden gisteren aan de werknemers uitbetaald.

Kas was leeg
Begin juli kregen werkne-

mers van het restaurant in Palm Beach te horen dat ze op 31 augustus zouden sluiten. Hen werd een ontslagvergoeding aangeboden waarvan ook meteen door de werkgever werd toegegeven dat het minder zou zijn dan wat ze eigenlijk zouden moeten krijgen.

Achttien van de 36 werknemers accepteerden die ontslagvergoeding niet en namen advocaat Figaroa in de arm. Tony Roma's claimde dat het restaurant om bedrijfseconomische redenen de deuren moest sluiten. Tegen de werknemers werd verteld dat de kas helemaal leeg was. Op een ontslagcompensatie of een zogeheten ontslaguitkering konden ze niet rekenen. Tegen de Amigoe vertelde Figaroa dat Tony Roma's

niet conform de regels had gehandeld en de geldende procedures had genegeerd. Pas op 13 augustus diende Tony Roma's een verzoek in bij DPL voor het mogen ontslaan van de werknemers en ondanks dat het niet volgens de regels was gebeurd zou DPL het verzoek toch in behandeling hebben genomen. Er werd dan ook een verweer ingediend. Het vermoeden leefde dat de eigenaar van het pand Tony Roma's sloot om werknemers met veel opgebouwde jaren te lozen en een nieuw restaurant – er waren geruchten over het openen van een Denny's door dezelfde eigenaar die onlangs de Denny's op Curaçao moest sluiten – te openen met vers personeel zonder opgebouwde jaren en dus een lager loon.

Overheid lanceert nieuws-app

ORANJESTAD — *De overheid lanceerde woensdag een gratis mobiele app, naar eigen zeggen zodat burgers persberichten en informatie direct van de regering kunnen ontvangen en contact kunnen maken met de overheid. Op de app is ook een digitale krant te vinden, Isla Online, waar elke middag tussen vijf en zes uur een nieuwe editie van verschijnt. "Hiermee willen we kortere communicatielijnen hebben met de samenleving. We vinden het belangrijk dat mensen goed op de hoogte zijn en we willen ook het fenomeen 'fake news' elimineren", zegt Wever-Croes. Hier kan de pers informatie terugvinden en de app laat volgens de premier ook zien dat innovatie belangrijk is voor deze regering. "We praten niet alleen over innovatie maar passen het ook toe." De app is zowel in de Apple App Store verkrijgbaar als via Google Play voor Android toestellen.*

Verbouwing moet capaciteit luchthaven vergroten

ORANJESTAD — **Toerisme-minister Dangui Oduber (MEP) is trots op de uitbreiding en upgrade van luchthaven Reina Beatrix, het 'Gateway 2030'-project en vindt dit cruciaal voor de ervaring die ze toeristen biedt. Dat liet hij deze week tijdens de wekelijkse persconferentie van de regering weten.**

"Gateway 2030 is een belangrijk project, je ziet in de weekenden al dat het huidige vliegveld tegen de maximum capaciteit aanloopt en je wilt niet dat toeristen geconfronteerd worden met lange rijen. Dit project is cruciaal voor de ervaring die we ze willen bieden. Met een investering 500 miljoen florin is dit een van de grootste projecten in de geschiedenis van Aruba en belangrijk voor de economie. Tijdens de bouw brengt dit ook 400 arbeidsplaatsen met zich mee en het duurt vier jaar. Dit gaat inkomsten genereren voor de schatkist en een 'spin-off' effect creëren. Ik ben blij dat ik kan aankondigen dat het definitief doorgaat", zei de minister maandag tijdens zijn persconferentie. Op 3 oktober is de overeenkomst getekend

voor de financiering van het project, door twaalf verschillende geldverstrekkers, in totaal 495 miljoen florin. Alle financierders doen mee in de eerste overbruggingslening van vijf jaar, die in principe wordt voortgezet in leningen met een termijn van tien of vijftien jaar.

Vertrekhal
Tijdens de persconferentie werd ook een video-impressie gegeven van het project. Een van de meest opvallende veranderingen ten opzichte van de huidige situatie is dat de vertrekhallen worden samengevoegd. De vertrekhal voor de Verenigde Staten wordt uitgebreid tot één grote vertrekhal waar ook de reizigers naar Europa en overige bestemmingen inchecken. Reizigers naar de Verenigde Staten hoeven

hun koffer, in tegenstelling tot de huidige situatie, dan maar eenmaal in te checken bij de incheckbalie, waar de koffer gescand wordt. Na het passeren van de Douane en controle in de nieuwe grote 'safety area' gaan deze passagiers naar de nieuwe 'US Customs and Border Protection' (US CBP), waar hun koffer reeds in de computer staat geregistreerd. Daarna komen ze boven uit in een nieuwe 'shopping plaza' waar ze hun vlucht kunnen afwachten. Het bestaande winkelgebied, op de begane grond, wordt bestemd voor de Europese en overige bestemmingen. Op de vraag van de Amigoe wat er dan gebeurt in de toekomst met de huidige vertrekhal voor Europa, zegt AAA-voorzitter Hendrik Croes dat dit nog niet bekend is.

Verbouwing
AAA hoopt in 2019 met de grootschalige nieuwbouw en verbouwing van de huidige gates te beginnen. Er wordt ook een ondergronds brand-

Een impressie van de nieuwe vertrekhal (screenshot videopresentatie).

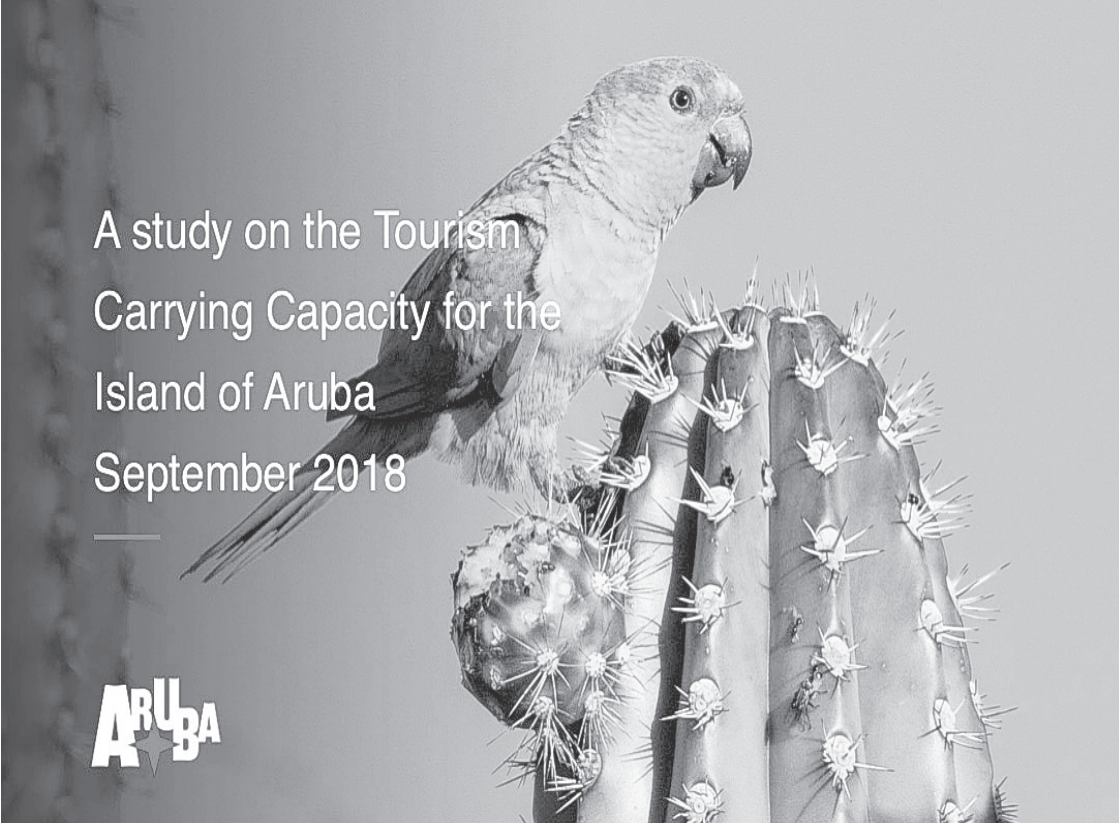
stofsysteem aangelegd. De verbouwingen worden uitgevoerd terwijl het vliegveld operationeel blijft. In 2020 zou het eerste deel van de verbouwing moeten zijn afgerond.

ATA vervolgen over publiceren presentatie op Facebook

ORANJESTAD — **De Aruba Tourism Authority (ATA) betreurt het verspreiden van een presentatie over carrying capacity op sociale media. Zij vraagt daarom ook aan degenen die het integraal hebben gepost om het weg te halen.**

In een persbericht stelt ATA dat de gepubliceerde versie van de presentatie, dat onderdeel uitmaakt van het rapport 'Cu Mira Pa Futuro' onderdeel is van een traject dat nog niet doorlopen is en dat ATA te zijner tijd alle informatie zal publiceren. Aan degenen die de presentatie hebben gepost wordt verzocht om deze alsnog te verwijderen om zo ATA de ruimte te geven om haar werk af te ronden.

Uitleg
Tegen de Amigoe zegt ATA-ceo Ronella Tjin Asjoe-Croes dat het presentatiedocument gepaard gaat met verbale uitleg en dat dan ook wordt verteld dat wanneer nodige data moeten worden gevalideerd en aangepast. Ook zegt de ATA-ceo dat door het lekken nu wordt aangenomen dat de regering uitgaat van 4000 extra kamers. "Op geen enkel moment heeft ATA dat aangegeven. Het is slechts een van de scenario's." Tjin Asjoe-Croes zegt zich vooral te ergeren aan het feit dat iemand een hele presentatie op Facebook publiceert. "Ze staan in hun recht en juridisch kan daar ook niets tegen worden gedaan, maar

Voorzitter van de presentatie van ATA over carrying capacity.

waar zijn de ethiek en het respect voor onze processen gebleven?" De ATA-ceo zegt dat het toerismebureau juist transparant wil handelen en dat de presentatie aan stakeholders op verzoek ook werd gegeven. "Maar we hebben ze niet uitgedeeld zodat ze aan derden konden worden gegeven die het dan weer volledig op Facebook posten."

Draft
De Aruba Birdlife Conservation (ABC) heeft het uitgelekte rapport integraal op Facebook gepost. Tegen de Amigoe zegt voorzitter

Greg Peterson het standpunt van ATA niet te begripen. "Het publiceren van een document dat in de Staten, met hoteliers en in de media werd besproken wordt hier als onethisch bestempeld. Als het echt een 'draft' was zoals ATA nu claimt, waarom stond dat woord dan niet op elke pagina gedrukt? En als het publiceren van zo'n document wordt gezien als onethisch, dan vragen wij ons af hoe zij het toelaten van 4000 meer kamers zien." Milieu-activist Milton Ponson van Rainbow Warriors International, die zelf het

rapport ook via WhatsApp heeft rondgestuurd, is niet te spreken over het gelekte document. Hij stelt dat niet alle stakeholders gehoord zijn in de studie en dat het onderzoek niet diep genoeg gaat. "Een volledig framework voor duurzaam toerisme gaat veel verder dan carrying capacity en beslaat alle factoren, ook economische, sociale en milieu-aspecten van duurzame ontwikkeling." Hij noemt het een 'waardeloos document' en 'slechts bestemd om alle hoteltoezeggingen achteraf alsnog goed te praten'.

Stijgende lijn in aantal opgeloste overvallen

ORANJESTAD — **Justitie-minister Andin Bikker (POR) laat weten op de goede weg te zitten wat betreft het oplossen van overvaldelicten. Dit jaar vonden tot nu toe 33 overvallen plaats, waar bij 71 procent de dader(s) kon worden opgepakt. Vorig jaar en in 2016 vonden gemiddeld 54 overvallen per jaar plaats en werd in 62 procent van de gevallen de daders gepakt.**

De minister benadrukt dat het hogere percentage van de gepakte daders erop wijst dat we op de goede weg zitten.

Toch laat hij weten niet helemaal tevreden te zijn aangezien zijn doel is om

het aantal overvallen tot nul terug te dringen.

Huiszoekingen
Het Arrestatie Team pakte afgelopen nacht in samenwerking met de Recherche San Nicolas vijf personen op tijdens huiszoekingen in

twee verschillende woningen in Sabana Basora. Woordvoerder van het Korps Politie Aruba (KPA), Lito Lacle, laat weten dat het gaat om vier mannen en een vrouw die ervan verdacht worden medeplichtig te zijn aan de verschillende gewapende overvallen in de afgelopen weken.

Bij de huiszoekingen waren ook de rechter-commissaris, een officier van justitie en gevangentransport CEA aanwezig.

OPENBARE AANBESTEDING

De Directie Onderwijs namens de minister van Onderwijs, Wetenschap en Duurzame Ontwikkeling is voornemens in het openbaar aan te besteden

Het project:
"Digitalisering van het onderwijs op Aruba"

Korte omschrijving van het werk:
Het leveren en bedrijfsklaar opleveren van ICT-apparatuur t.b.v. de basisscholen op Aruba.

Het Bestek is vanaf 15 oktober 2018 kosteloos verkrijgbaar bij Directie Onderwijs te Frankrijkstraat 3.

De openbare aanbesteding vindt plaats op 1 november 2018 om 10:00 uur bij Directie Onderwijs te Frankrijkstraat 3.
Op deze aanbesteding is het UAR 1986 van toepassing. De gestanddoeningstermijn is 90 dagen.

De inschrijver moet bij zijn inschrijving de volgende documenten overleggen:

1. Bewijs van inschrijving in de Kamer van Koophandel van Aruba (bewijs niet ouder dan 6 maanden)
2. Bereidheidsverklaring tot het afgeven van een bankgarantie van een lokale bank
3. Verklaring van de Ontvanger der Belastingen inzake nakoming fiscale verplichtingen
4. Andere vereisten zoals vastgelegd in het Bestek

Inschrijving dient te geschieden op het bij het Bestek gevoegde en gewaarmerkte inschrijvingsformulier

Plankgas

Nederlandse leeuw in brandvrij pak

Bert Davies was vele jaren werkzaam in de internationale autosport als cameraman, journalist, tv-commentator en regisseur voor onder meer Eurosport, NOS, RTL, SBS6, ESPN. Ook was hij manager van raceteams in IndyCar en diverse Europese raceseries. Bert is momenteel woonachtig op Aruba en schrijft regelmatig voor de Amigoe over de autosport.

Volgende week gaat Lewis Hamilton in Austin Texas op weg naar zijn vijfde wereldtitel in de Formule 1. Het leek er dit jaar lange tijd op dat de Brit in de underdogpositie zat, maar Mercedes heeft de situatie om weten te buigen na de zomerpauze. Toch is Mercedes teambaas Toto Wolff er nog niet gerust op dat Hamilton de titel zomaar gaat binnenslepen. Er kunnen nog altijd bizarre incidenten gebeuren en daardoor kan de Engelsman nog altijd naast de titel grijpen. Niet aan de finish komen (een DNF) door technisch falen of een crash, het is altijd nog mogelijk. Het blijft autoracen, het is een technische sport en er kan van alles gebeuren. Wat te denken als Lewis tijdens een onschuldig schuivertje bijvoorbeeld een vinger breekt. Bij Mercedes wil

men er absoluut niet aan denken, dat geeft een 'bad karma'. Men wil in Austin een sterk raceweekende hebben en dan komt misschien het kampioenschap naar ze toe. In de laatste vier races heeft Lewis een goede voorsprong van 67 punten opgebouwd vergeleken met zijn grote concurrent, Ferrari held Sebastian Vettel. Het aanvankelijk sterke seizoen van de Duitser ging rap bergafwaarts na een crash tijdens de GP van Duitsland gevolgd door schuivers in Italië en Japan. Daarbij kwamen de strategische blunders van het Ferrari team. De voorsprong van Vettel verdween in de tweede helft van het seizoen als sneeuw voor de zon. Hamilton won toen zes van de zeven races. Cruciaal waren de duels in Italië en Rusland, waar Hamilton de sterkere bleek ten

opzichte van Vettel. Lewis Hamilton geniet van rechtstreekse duels met Vettel op de baan. De Mercedes-coureur had graag veel meer van dit soort gevechten met Ferrari gehad. Het rechtstreeks opnemen tegen je concurrent, meemaken wie het eerste remt of foutjes maakt, is voor hem de ultieme test en laat zien hoe sterk je mentaal bent. Het Mercedes-team heeft maximale druk op het Ferrari-team weten te zetten. In Rusland moest de teamleiding nog wel intern ingrijpen. De Fin Valtteri Bottas moest met de tweede Mercedes, in leidende positie, aan de kant om Hamilton voorbij te laten. Dat was voor hem een flinke mentale tegenslag. Hij wordt nu officieel ingezet om Lewis Hamilton aan de wereldtitel te helpen. We moeten bedenken dat een racer er alles aan doet om races en kampioenschappen te winnen, als je die mogelijkheid weghaalt, is dat voor de persoon in kwestie erg bitter. De Fin zegt dat hij er geen last van heeft, maar dat geloof ik niet echt. Zelf zegt hij, 'ik moet Lewis al vanaf het begin van het seizoen verslaan en meer races winnen, dan zet ik mezelf in de positie om ook het kampioenschap te kunnen

winnen. Als Hamilton de titel eenmaal binnen heeft zou het mij niet verbazen

als Valtteri Bottas dit jaar als beloning nog een overwinning 'krijgt'.

Breed uitgemeten blunders

Met een flinke achterstand lijkt de vijfde wereldtitel voor Sebastian Vettel in 2018 dus al uitgesloten. Toch laat de Duitser natuurlijk de moed niet zakken en is hij vastberaden om in de vier resterende races het ware Ferrari-gezicht aan de wereld te laten zien. In Italië is Ferrari inmiddels volkomen afgebrand door de kranten. Alle blunders worden breed uitgemeten en de tifosi zijn super teleurgesteld. Vettel heeft maar één doel op dit moment; de vier komende races het blazen van de Scuderia uit Maranello weer enigszins op poetsen.

Limburgse nachtmerrie voor Italianen

Max Verstappen, die in Japan keurig derde werd en in de race beide Ferrari-cou-

reurs raakte, speelde ook een hoofdrol in de Ferrari nachtmerrie. Eerst raakte hij Raikkonen, hetgeen hem een fel betwiste tijdschuld van vijf seconden opleverde. Raikkonen verloor daardoor niet alleen zijn vierde plaats aan teamgenoot Vettel maar zijn Ferrari had ook schade opgelopen. Enkele ronden later was het alweer tijd voor een nieuw incident, ditmaal met Vettel. De Duitser spinde na contact met Max en kwam als negentiende de baan weer op. Max kon aan het einde van de race zelfs nog tweede man Bottas onder druk zetten. Als Max een snellere meer betrouwbare motor had gehad had het nog veel mooier kunnen worden. Er wordt bij Red Bull Racing veel verwacht van de nieuwe Honda-motoren in 2019. Max tempert de vreugde nog een beetje en zegt zelf dat 2019 een overgangsjaar wordt en dat hij pas in 2020 voor de wereldtitel kan gaan. In 2019 zijn er ook nieuwe technische regels die minder complexe voorvleugels voorschrijven. Samen met een aantal andere veranderingen moet dat er voor zorgen dat de holidas elkaar beter en closer kunnen volgen en het inhalen verbeterd wordt. Dat kan de boel ook weer een beetje door elkaar schudden. Er zijn ook altijd teams die een nieuwe slimme innovatie uitdenken of eerder begrijpen hoe de wagen in 2019 trim, gaat werken.

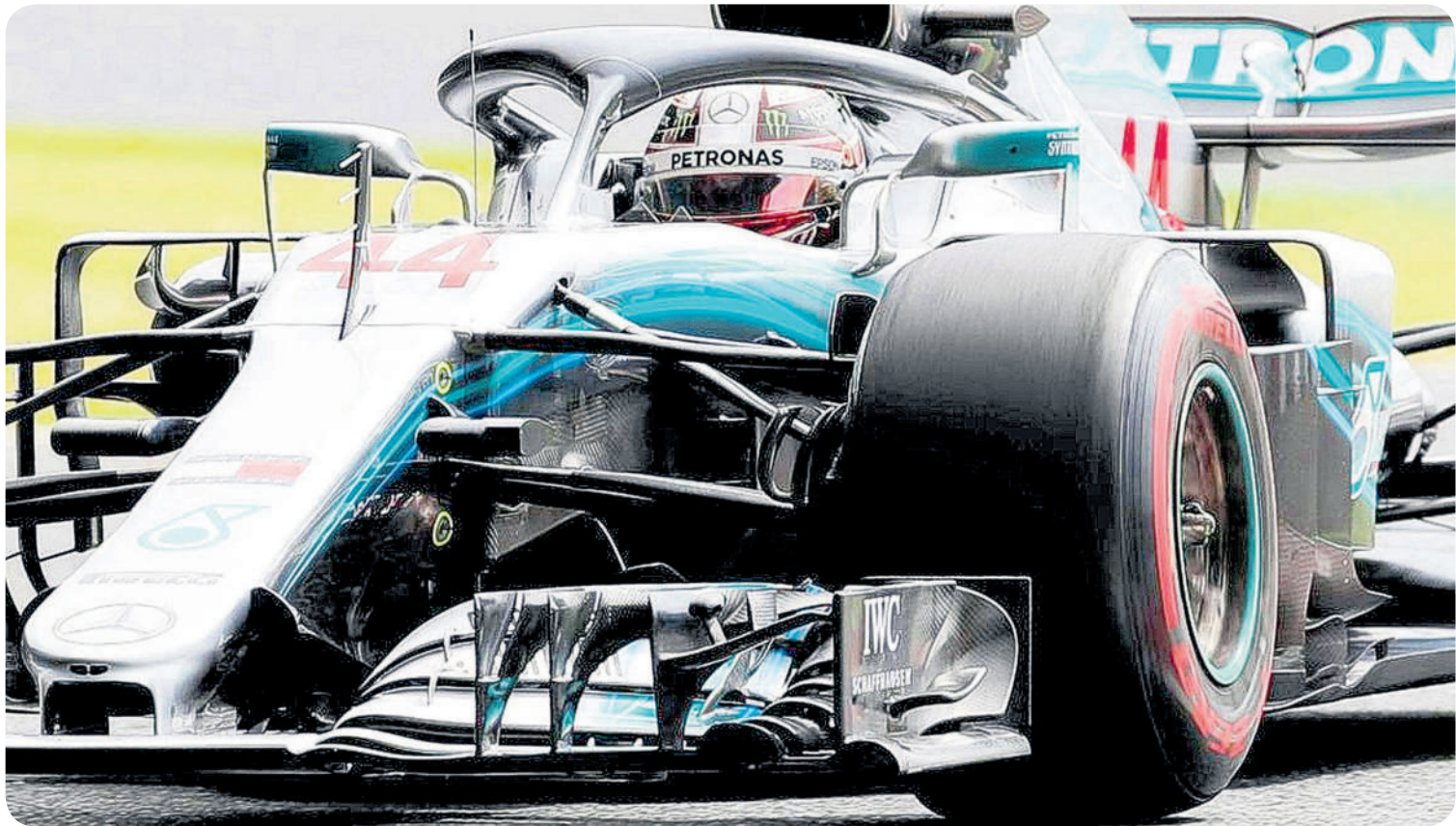
Ladies 'start your engines'

De doorstroom van vrouwen naar de Formule 1 moet vanaf komend jaar worden bevorderd door een nieuw internationaal kampioenschap; de W-series. Het is bedoeld om jonge meiden te steunen in hun autosport-carrière. De winnaar krijgt 500.000 dollar aan budget voor het maken van de volgende stap. Vrouwen die

aan de start verschijnen hoeven geen sponsorgeld mee te nemen. Wel moeten ze een uitgebreid selectie proces doorstaan, zodat alleen de echte talenten aan de start verschijnen. De dames gaan rijden in Formule 3-wagens van het merk Tatuus. De meningen in de autosport wereld zijn verdeeld. Een aantal meisjes vindt het een positieve evolutie omdat er nieuwe kansen komen. IndyCar rijdster Pippa Mann vindt het een slechte zaak en wil liever tegen mannen racen. De W-series rijdt in 2019 in het programma van de DTM-weekeinden, een kampioenschap dat volgend jaar niet meer de Nederlandse race in Zandvoort maar op het circuit van Assen gaat rijden.

Nieuwe Engelse Formule 1 held

Er was goed nieuws voor de Engelsman George Russell vandaag. Hij is door Williams voorgesteld als nieuwe rijder voor 2019. Russell is een Mercedes-protégé en staat met nog één raceweekende te gaan in Abu Dhabi fier aan de leiding van het FIA Formule 2-kampioenschap en kan volgende maand de titel pakken. Vorig seizoen werd de Brit al overtuigend kampioen in de GP3-serie. De twintigjarige coureur heeft een 'meerjarige deal' getekend bij Williams. Het nieuws dat Russell aan de bak mag bij Williams betekent vrijwel zeker dat er volgend seizoen geen plaats is voor de zeer talentvolle en succesvolle Esteban Ocon in de Formule 1. De huidige Williams coureur Sergey Sirotkin zal ongetwijfeld door zijn sponsor, de Russische SMP bank, weer een groot pak sponsoroebels uit de geldkist laten toveren om zijn stoeltje zeker te stellen. Geld en talent gaan helaas niet altijd samen. Ik wens u een mooi weekende.

REQUEST FOR EXPRESSION OF INTEREST

The Social & Health Insurances (SZV) requests for an 'EXPRESSION OF INTEREST', for the service of medical aids. SZV is hereby inviting qualified companies to express their interest in the service and supply, deliverance, adjustment, maintenance and storage of Medical Aids, Prosthetics & Orthotics. The overall objective of this request is to improve the quality of the products and services and to simplify the application procedures of the medical aids in general. All interested companies are asked to contact SZV for the required documents and guidelines for completing their Expression of Interest.

The criteria for selection will be:

- Quality of the Products
- Costs
- Delivery time and procedure
- Supplier performance and reliability
- Guarantee of stock
- Accessibility
- Competent staff
- Proper administrative system
- Business space and offices

You can express your interest in the following fields. It is possible to choose more than one field.

- Medical devices
- Prosthetics and Orthotics
- Hearing aids
- Disposables, like incontinence diapers or glucose strips
- Dietary supplements

The documents can be collected by sending an email to szvtender@szv.sx from Monday October 8th through Friday October 12th, 2018. All documents should be returned to SZV not later than Friday November 2nd, 2018, before 4:00 p.m. Late submissions will not be considered.

Please be prepared to submit all relevant documents. All communication with interested parties will be treated as confidential. Based on the responses, this Expression of Interest may be used as the basis for contracting parties directly.

Because We Care

WWW.SZV.SX

Explore, Discover, Share, Inspire

Exploring the world doesn't have to stop when the working day starts. At Renaissance Hotels we know your passion for discovery is more than a hobby, it's a career.

We have the following position available:

Junior Sous Chef

Some Responsibilities:

- Assist the Executive Sous Chef with all kitchen operations and administration.
- Ensure that all prepared food items are according to the established proportion, basic recipes, displayed photos and to the standards of the Renaissance Aruba Resort & Casino.
- Ensure all working stations are clean, neat, safe and well organized at all times.
- Check all prepared food items before distribution to guests, in Room Dining and Banquets.
- Have good knowledge of all Food & Beverage items, prices and daily specials served within the Food & Beverage department.

Required Skills:

- This function requires a good physical condition. Able to work under pressure.
- Ability to develop new dishes. Passion and love for ingredients. Able to work flexible hours.
- Able to work detailed to ensure the optimal guest satisfaction.
- Ability to work independently. Minimum Associate Degree in Culinary Management.

Please hand in your application, CV, diplomas and other relevant documents to:

Human Resources Department
employment@arubarenaissance.com
L.G. Smith Boulevard 82, Oranjestad, Aruba
Telephone: 297-583-6000
www.renaruba.com

Aruba Animal Shelter

**Cats and Dogs
awaiting Adoption**

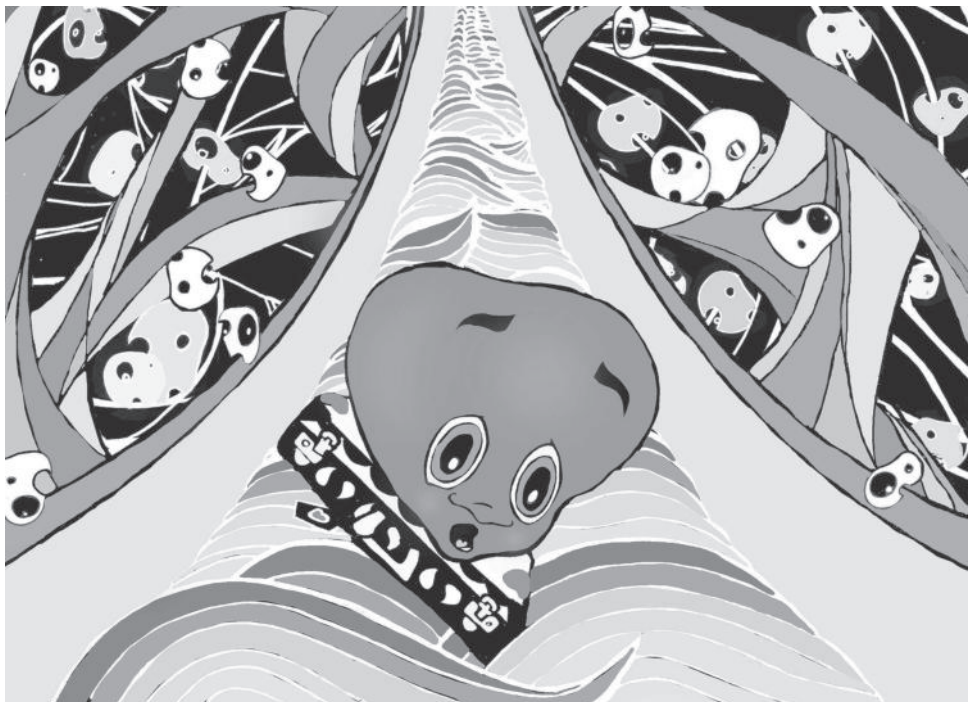
www.arubaanimalshelter.com

**Fundacion Arubano
di Esnan Visualmente
Incapacita**

Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setarnet.aw website: <http://www.favi.org>

Boek 'Curasonchi' tijdens Kinderboekenweek 2018

ORANJESTAD — *Curasonchi (hartje)* is de titel van het eerste kinderboek van schrijvers Rosabelle Illes en Levie Silvanie en illustrator Jowy Maasdamme dat wordt gepresenteerd tijdens de kinderboekweek. Illes en Silvanie gaan langs diverse scholen om het boek te presenteren. Behalve het boek zijn er ook gadgets zoals stickers, pinnen en potloden beschikbaar. Silvanie heeft speciaal voor het boek ook een themalied gemaakt 'Sigui stima', ofwel blijf liefhebben. Het verhaal gaat over een hartje dat meer wil zijn dan alleen een hart. Het gaat door het lichaam reizen om te kijken hoe het is om een oog, een hand, een voet en andere dingen te zijn. Tijdens de reis leert het het belang van zichzelf: het Hart. De kinderboekweek vindt plaats in de Nationale Bibliotheek van Aruba in de maand november. De opening van het boekenfestival is op twee november. Meer informatie over het boek is te vinden op de website www.hearttyhebook.com

In Koninkrijkstoernooi

St. Maarten verslaat Aruba met honkbal

ORANJESTAD — Het is de Arubaanse honkballers niet gelukt om de Koninkrijksbeker te winnen. In de finale legden ze het af tegen de spelers uit St. Maarten. Bij het voetbal was Curaçao sterker. Beide sporten stonden centraal tijdens het Koninkrijkstoernooi, dat van 1 tot 5 oktober op Aruba plaatsvond.

Aan het Koninkrijkstoer-
nooi deden 120 jongeren
(12-18 jaar) uit de vijf lan-
den van het Koninkrijk
mee. Zij volgden in hun ei-
gen land een project waarin
sport, begeleiding en een
zinnvolle tijdsbesteding cen-
traal staan.

In Nederland heet het pro-
ject 'Alleen jij bepaalt wie je
bent', op Aruba is de lokale

naam 'Bo futuro ta den bo man'. Na een week vol wedstrijden namen de winnende landenteams een beker in ontvangst. Daarnaast was er voor alle deelnemers een medaille als bewijs dat ze bij het Koninkrijkstoernooi waren. De jongeren kregen in die week ook de kans om het eiland te leren kennen,

ze maakten uitstapjes.

De Nederlandse Stichting Laureus is de organisatie achter het Koninkrijkstoernooi en werkt samen met het Nederlandse ministerie van Justitie en Veiligheid en met het Arubaanse ministerie van Justitie, Veiligheid en Integratie. De organisatie blijkt terug op een geslaagd evenement en bedankt daar alle deelnemers, trainers, ouders, samenleving en media voor. Het Koninkrijkstoernooi werd op Aruba gesponsord door Aruba Tourism Authority (ATA) en de Arubaanse regering.

Vanaf 2019 focus op overnachtende toerist

Arutram biedt ook cultuur en geschiedenis

ORANJESTAD — Transportbedrijf Anurtram gaat zich vanaf januari 2019, naast toeristen afkomstig van cruiseschepen, ook richten op overnachtdende toeristen. Volgens waarnemend operationeel directeur Pierre Croes wil het bedrijf zijn servicediensten aanpassen, omdat cruiseschiptoeristen niet veel kopen in de stad. Het doel is om meer toeristen naar de binnenstad te brengen en op deze manier de commercie in de stad te helpen. Volgend jaar wordt de tour aantrekkelijker gemaakt door informatie over geschiedenis en cultuur aan te bieden.

Croes legt uit dat hij zich toewijdt aan het volledig herstructureren van Arutram. "Arutram verandert van een 'Transportbedrijf' in een 'Diensten- en Bezorgbedrijf' en er zijn aanpassingen op operationeel gebied en op het gebied

Stichting Rancho viert tweede verjaardag

ORANJESTAD — *Stichting Rancho viert aanstaande dinsdag de tweede verjaardag van het activiteitscentrum. Centro di Actividad Rancho (CAR) aan de Koningstraat, midden in de wijk Rancho, werd twee jaar geleden op 14 oktober in het leven geroepen met als doel de wijk bij elkaar te brengen aan de hand van sociale en culturele projecten. Aanstaande dinsdag tussen zes en acht uur 's avonds opent Centro di Actividad Rancho de deuren voor iedereen. Clifford Rosa, voorzitter van Stichting Rancho geeft een presentatie over CAR en de rol die het activiteitscentrum speelt binnen de wijk. Ook wordt er een video-expositie getoond en zijn er boeken en schilderijen te koop tijdens deze viering. Bovendien is er gelegenheid om je als vrijwilliger aan te melden en is er een donatiebox. Uiteraard zijn er ook genoeg versnaperingen, laat Stichting Rancho weten. Check voor meer informatie op www.stichtingrancho.org of op de Facebookpagina van 'Centro di Actividad Rancho'.*

van klantenservice met het oog op toerisme", aldus Croes.

Rondreis

De belangrijkste verandering is het aanbieden van de cultuur en geschiedenis aan overnachtende toeristen. Hiermee wil Arutram meer service bieden aan de klanten. Croes legt uit: "Een reisorganisator haalt de toeristen bij de hotels op en brengt ze naar 'Wel-

come Plaza' in Oranjestad, waarna Arutram de toeristen meeneemt op rondreis. Tijdens deze rit krijgen toeristen informatie over de geschiedenis van de diverse gebouwen en de cultuur van Aruba." Na de rondreis met de tram neemt Stichting Rancho de toeristen over.

Wandeltocht

Vanaf dat moment volgen de toeristen een wandeltocht uitgezet door de stich-

ting. De rit en wandeltocht worden gratis aangeboden. Daarna kunnen de toeristen winkelen in de binnenstad. In maart van dit jaar schreef de *Amigoe* dat de destijds Arutram-directeur Teo Croes en de voorzitter van Stichting Rancho, Clifford Rosa, een overeenkomst hadden getekend om kennis en cultuur over de binnenstad te delen. Toeristen willen meer weten over de oorsprong van de plek die ze bezoeken, maar ook de lokale bevolking vil graag meer weten over de eigen cultuur.

Trams

Het bedrijf heeft vier trams beschikbaar, waarvan er twee op dit moment niet rijden. In andere media werd deze week bericht dat twee van de trams stilstonden en in reparatie waren. "Dat klopt niet", zegt Croes. Wel legt hij uit dat er twee trams in onderhoud zijn. Hij verwacht dat het onderhoud over een maand klaar is.

In de klas

'Nederlanders stinken'

Arnaud Kuijpers geeft Nederlandse les op Colegio San Nicolas. In de *Amigoe* deelt hij zijn ervaringen met het Arubaanse onderwijs.

Naar aanleiding van een toetsvraag ontstond er in onze lerarenkamer een discussie over wat de Arubaan kenmerkt. Gelekscherend werd gezegd: lui, laai en lekker. Dat allitereert namelijk mooi. Al gauw ging het over de kenmerken van een Nederlander: gulzig, gierig en geil (allitereert eveneens). Een zeer gewaardeerde collega vertelde me dat leerlingen zouden zeggen dat Nederlanders zich maar een keer per week douchen. Mijn mond viel open van verbazing. Denken ze dat echt? Mijn Arubaanse collega's knikten instemmend. En dus ben ik op onderzoek uitgegaan: denken mijn leerlingen daadwerkelijk dat Nederlanders zich zo weinig douchen? Ik zal in geuren en kleuren vertellen wat mijn bevindingen zijn.

Kenmerk Nederlander

Op het schoolplein heb ik aan verschillende leerlingen gevraagd naar de kenmerken van een Nederlander. Hun antwoorden varieerden van: lang, blauwe ogen, roken veel, gierig, direct, drin-

ken veel koffie en ze spreken de letter 'r' raar uit. En nu komt het, na een lichte aarzeling en een enigszins beschaamde blik in de ogen zeggen de meeste leerlingen: "Meneer, Nederlanders stinken". Direct ruik ik onder mijn oksels. "Nee, meneer niet, maar de meeste Nederlanders wel!" Op mijn vraag hoe dat komt, krijg ik als antwoord dat we geen deodorant gebruiken en dat we waarschijnlijk weinig douchen. "In Nederland is het koud en hoeft je niet zo vaak te douchen, maar Aruba is anders meneer!"

Het stinkende misverstand

De vraag is natuurlijk waar dit misverstand vandaan komt. Ik ken namelijk zowel op Aruba als in Nederland

geen enkele Nederlander die zich maar een keer per week doucht. Natuurlijk, soms ruik je wel eens iemand, maar dat heeft voor mijn gevoel niet met een bepaalde nationaliteit te maken. Heel, heel, héél lang geleden wisten Nederlanders zich inderdaad maar een keer per week. In een wasbak of emmer, met een washandje schoongeboend door de vrouw des huizes. Dat heb ik echter alleen van verhalen van mijn ouders gehoord. Zelf moest ik elke dag onder douche (niet te lang weliswaar). Dat beeld van vroeger zal waarschijnlijk bij de Arubanen zijn blijven hangen.

Het kan natuurlijk wel zo zijn dat wij Nederlanders een andere lichaamsgeur hebben. Net zoals Aruba-

nen, Aziaten, Afrikanen en Amerikanen dat kunnen hebben. Misschien dat die andere geur meer opvalt en onbekend is. En wellicht zweet het lichaam van een Nederlander hier in verhouding ook meer dan dat van een Arubaan. Maar dat hoeft niet te betekenen dat ze stinken. In mijn ogen letten Nederlanders juist enorm op hun hygiëne. Loop maar eens de Op=Op binnen en bekijk hoeveel soorten betaalbare deodorant daar liggen. Je kunt mij dus niet aan mijn neus hangen dat de 'gierige Nederlander' geen deodorant gebruikt.

Stereotype

Toch zal het beeld van de stinkende, amper douchende Nederlander hardnekkig blijven. Dat is immers een kenmerk van een stereotype. Rijke stinkders zijn en blijven we. Toevalligerwijs hoorde ik deze week in mijn auto het nieuwe nummer 'Blanke dingen doen' van de Surinamer Def Rhymz. In dat nummer neemt hij de Nederlander op de hak. Het nummer staat bol van de stereotyperingen zoals het eten van stamppot, niet te veel geld uitgeven, klagen over kleine dingen én ... 'ze gaan dan vaak douchen'. Zou het dan toch waar zijn?

DAIKIN

A.C.C.

Aruba Climate Control 720

DAIKIN
PARTNER Unitary

FLEMMINGSTRAAT 12 TEL: 5838959 / 5922630

FRESH ARRIVALS

BEAT THE HEAT!

WITH THE ALL NEW P-SERIES

INVERTER
P-SERIES
GOLDFIN, 220 V
SEER 19

100%

PARTS SUPPORT
TECHNICAL SUPPORT
WARRANTY SUPPORT

9.000 BTU AWG 999,- CASH & CARRY

WARRANTY: 3 YEARS COMPRESSOR & 1 YEAR PARTS
* INSITU MODINE COATING (ADD AWG 200,-)

BTU INVERTER	NORMAL PRICE	INSTALLED SALE PRICE	CASH & CARRY	INSITU ADD ON*
>> 9.000	AWG 1.754,-	AWG 1.449,-	AWG 999,-	AWG 200,- <<
12.000	AWG 1.971,-	AWG 1.500,-	AWG 1.099,-	AWG 200,-
18.000	AWG 2.266,-	AWG 1.999,-	AWG 1.450,-	AWG 250,-
24.000	AWG 2.680,-	AWG 2.399,-	AWG 1.850,-	AWG 300,-
>> 36.000	AWG 4.480,-	AWG 3.500,-	AWG 3.299,-	AWG 375,- <<

INSTALLED WARRANTY:
5 YEARS COMPRESSOR / 1 YEAR PARTS

INSTALLED WARRANTY WITH INSITU MODINE COATING:
5 YEARS COMPRESSOR / 2 YEAR PARTS / 7 YEARS CONDENSER COIL

DOUBLE
THE LIFESPAN
OF YOUR AC
>>>>>>

Insitu

coil and cabinet
licensed applicator

ANTI-CORROSION
TREATMENT

* INSITU MODINE IS A PERMANENT, WATER-BASED,
SYNTHETIC COATING DEVELOPED SPECIFICALLY
FOR THE PROTECTION OF THE UNITS,
APPLIED BY CERTIFIED TECHNICIANS

UN COMPANIA NETAMENTE ARUBANO DEDICA NA AIRCO & REFRIGERACION

Kid\$ BIZ Market

ORANJESTAD — **Iniciativa pa Desaroyo di Empresa Arubano (Idea)** van **Directie Economische Zaken, Handel en Industrie (Dezhi)** lanceerde een nieuw project, de ‘**Kid\$ BIZ Market**’, waarbij kinderen les kregen in ondernemerschap en ze kregen ondersteuning om commerciële kansen te herkennen.

Idea valt onder Economische Zaken en is opgezet om startende ondernemers te helpen en bestaande ondernemers bij te staan met kennis en ervaring. De overheidsdienst geeft regelmatig cursussen en workshops voor ondernemers. Het project Kid\$ BIZ Market vond tijdens de schoolvakantie plaats op het kantoor van Dezhi. In totaal deden 32 kinderen mee aan het project en ze kregen informatie over wat het runnen van een winkel of bedrijf precies inhoudt en ze werden gestimuleerd om de mogelijkheden te overwegen om toekomstige ondernemers te worden. Ze leerden tijdens het project hoe zij inkomsten kunnen genereren en kinderen kregen les over hoe een bedrijf te starten en een ondernemingsplan maken.

Ook leren de kinderen over schilderen op canvas, het decoreren van kaarten, hoe je gezonde sapjes en hapjes maakt. Daarnaast kregen zij meer informatie over de technologie van afdrukken in 3D en leerden zij hoe ze flessen konden decoreren met eigen ontwerpen. Naast workshops en informatie hebben de kinderen ook twee bedrijven bezocht, ‘Amore Mio’, waar zij leerden hoe ze Italiaanse pizza’s konden maken en konden ze bij de ijsfabriek van ‘Gelattissimo’ ervaren hoe gelato gemaakt wordt. De kinderen kregen ook een presentatie over de zeventien *Sustainable Development Goals* (SDG’s) voor het eiland, deze werd gepresenteerd door collega’s van Dezhi zelf. Het team van ‘Futura’ gaf de kinderen ook een presentatie over techno-

logie en innovatie en de kinderen mochten innovatieve spellen spelen om onder

meer hun concentratievermogen te testen. Het programma leert de kin-

deren om zakelijke mogelijkheden te zien en hoe ze vanaf jongs af aan in een eigen zakcentje kunnen voorzien door hun creativiteit te gebruiken. Uiteindelijk is het de bedoeling dat de jonge ondernemers hun producten op een door Idea georganiseerde markt verkopen, en zo gestimuleerd worden om te ondernemen in de toekomst.

Project
Het project wordt in het kader van overkoepelend project ‘Kidpreneur\$ with BIG Ideas’ georganiseerd door Iniciativa pa Desaroyo di Empresa Arubano (Idea), waarbij alle kinderen die deelnemen aan de Traimerdia-centra mee kunnen doen. Op deze manier wil Idea de eigen creativiteit stimuleren om te ondernemen. Zo worden de scholieren zich bewust van wat het inhoudt om een eigen bedrijf te beginnen en hoe ze het businessplan van hun dromen kunnen maken.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Kibrahacha	583-4908
Brandweer	911	Maria	585-8145
Politie O’s tad	102	Noord	586-4606
Politie San Nicolaas	104	Oduber	582-1780
Politie St.Cruz	105	Paradera	588-6638
Politie Noord	107	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	584-4833
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		
SETAR	582-2116	— Mortuariums —	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903	— Stichtingen —	
		Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
— Oranjestad —		Fundacion Respetami	582-4433
Ambulance	582-1234	Zwanger? Fundacion	
BGD Oranjestad	527-2782	CIZKA	583-0331
Veterinaire Kliniek	582-1720	Fundacion Diabetico Arubano	593-0507
Animal Shelter	582-1623	Twelve Step Meeting	
— San Nicolaas —		AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Ambulance	584-5050	Fundacion Amor Pa	568-4739
Centro Medico	523-8833	Prohimo	564-8849
BGD San Nicolaas	527-2782	NA Acceptance Group	565-7500
Serlimar	584-5080	Fundacion Centro	
		Ecologico Aruba	562-8984
— Botica —		Bureau Sostenemi Misbruik en mishandeling tegen	
4 Centro Medico	584-5794	minderjarigen	588-1010
Aloë	584-4606	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Central	585-1965	en zorg voor stroke	567-7004
Dakota	588-7364		
Del Pueblo	582-1253		
Eagle	587-9011		

Het weer

ZATERDAG			
13 OKTOBER 2018			
Bewolkt met sporadisch regenbui. Wind vanuit het Oostnoordoost tussen 9 en 18 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
30°	35°	9 km/u	65%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:30	18:23	10 v/d 10	
ZATERDAGAVOND			
Licht bewolkt en sporadisch regenbui met wind vanuit het Oost tussen 13 en 20 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
27°	29°	13 km/u	55%
Maansopgang	Maansondergang		
10:27	22:14		

Aankomsttijden
Cruiseschepen
Zaterdag, 13 oct ‘18
Geen cruiseschepen in poort
Zondag, 14 oct ‘18
Geen cruiseschepen in poort
Maandag, 15 oct ‘18
Volendam 08.00 – 23.00
Dinsdag, 16 oct ‘18
Geen cruiseschepen in poort

Dienstdoende huisartsen Vrijdag, 12 oct. 2018
Huisarts nachtdienst - Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal 527-4580
Dr. Aljaf
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas
Centro Medico San Nicolaas
Dr. Wever
Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst San Nicolaas
Botica San Lucas 584-5119
Apotheek nachtdienst Oranjestad
Botica Dakota 588-7364

BVN		
zaterdag 13 okt		
0:00 VRT Journaal	12:00 VRT Journaal	
0:30 Iedereen Kiest	12:30 80 Jaar Oorlog	
1:35 De Kunstdetective	13:20 Herbestemming	
2:10 NOS Journaal	13:50 BinnensteBuiten	
2:25 BinnensteBuiten	14:20 MAX Geheugentrainer	
2:50 Tijd voor MAX	14:35 Tijd voor MAX	
3:30 Sesamstraat	15:15 Bommetje!	
3:45 Het Klokhuis	16:05 Sesamstraat	
4:05 Studio Snugger	16:25 W817	
4:20 NOS Jeugdjournaal	16:40 W817	
4:25 Blokken	16:55 Willem Wever	
4:55 Thuis	17:20 EenVandaag	
5:20 EenVandaag	17:45 Kook mee met MAX	
5:35 NOS gesprek minister-president	18:00 VRT Journaal	
5:45 Dagelijkse Kost	18:30 De Klas	
6:00 VRT Journaal		
6:45 De Wereld Draait Door	19:15 André van Duin's Animal Crackers	
7:35 NOS Journaal	19:40 NOS Journaal	
8:00 Weerbericht	20:00 Weerbericht Europa/Afrika	
8:05 Europa/Afrika	20:05 Het grote debat	
8:50 Flikken Rotterdam	21:10 Nieuwsuur	
9:45 Nieuwsuur	21:40 Weerbericht Amerika/Caribiën	
10:30 Weerbericht	21:45 Close Up: Om de wereld in 50 concerten	
10:35 Amerika/Caribiën	23:20 NOS Studio Sport	
11:05 Hello Goodbye	23:45 Iedereen beroemd	

COLOFON	
Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Social Media & Marketing Coordinator Tiziana La Torre tlatorre@amigoe.com
Bilderdijkstraat 16 Postbus 323, Oranjestad, Aruba	Administratie Algemeen: Rushilene Lejuez rlejuez@amigoe.com (advertentie)
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Zulaika Kelly zkelly@amigoe.com (abonnement) Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com (layout)
Redactie: Alex Lacle (hoofd redacteur) Mirte de Rozario Melissa Stamper Nadine Salas Sophie Lodewijks arubaredactie@amigoe.com	Distributie Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com
Verkoop Algemeen: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Klachten over bezorging? Mail naar: klachtenaruba@amigoe.com
Verkoop/Acquisitie Rushilene Lejuez rlejuez@amigoe.com	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
H&H Magazine Coordinator Natasha Tromp ntromp@amigoe.com	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

Nog steeds onrust onder gevangenispersoneel

WILLEMSTAD — Het gevangenispersoneel heeft de werkzaamheden, na vele vergaderingen onder werktijd, hervat, maar blijft alert. Zij willen spoedige uitvoering van de gemaakte afspraken om de onveilige situatie waaronder zij hun taken bij het Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou (SDKK) moeten uitvoeren, te verhelpen.

De vakbond Abvo heeft deze week namens het personeel een brief naar de minister van Justitie Quincy Girigorie (PAR) gestuurd met daarin vijf zorgpunten, waaronder de gevaarlijke situatie die zich voordoet door smokkel met gebruikmaking van drones. De bond heeft hier dinsdagmiddag met de minister over vergaderd en de partijen zijn tijdens die vergadering tot een compromis gekomen. Eerdere vergaderingen op 4 en 5 oktober hebben niet tot definitieve oplossingen geleid, maar nu dus wel. Er zijn afspraken gemaakt over maatregelen die op korte, middellange en lange termijn genomen zullen worden met betrekking tot de veiligheid van het personeel.

Volgens de voorzitter van de gevangenisdienstgroep SDKK Albert Martina, die niet in detail wilde treden over de zorgpunten en de specifieke resultaten van de vergadering, bleek in de vergadering dat de minister bereid is om alles recht te zetten voor het personeel. Maar voor wat betreft de gevangenisdirecteur Urny Florian en de rest van het

managementteam is het een ander verhaal, zegt hij. Het team laat niet zien echt bereid te zijn. De manier van omgaan met het personeel, vooral door Florian, is onacceptabel, vindt Martina. “Hij bedreigt het personeel.”

No work no pay

Een groep is zeer ontevreden met twee interne brieven van Florian, waarin hij in de eerste brief het personeel herinnert aan het ‘no work no pay’-beginsel en in de tweede aan de eigen vrijwillige beslissing om bij de gevangenis te solliciteren. Florian haalde met dit laatste het feit aan dat zij zelf gekozen hebben voor zwaar werk en suggereerde dat de groep medewerkers die vinden dat de taken te zwaar zijn, hun conclusie moeten trekken. “Wij moeten logischerwijs aanwezig zijn op de werkvloer om aan onze taken te kunnen voldoen. Maar als er gevangenismedewerkers zijn die vinden dat de modernisering en ontwikkelingen in de criminele wereld hen te veel wordt, is het essentieel voor hen om – vooral tijdens deze week van gevangenismedewerkers – stil te staan, te

Foto: Ednel Sumbó

De dienstgroep onderweg naar de vergadering met de minister op zijn kantoor: Vlnr: Eurlia Axel, Rufo Maduro, Gregory Wilson (secretaris), Albert Martina (voorzitter), Remy Gerardus en Marson Rosini.

evalueren en een conclusie te trekken.”

In de tweede brief nodigde Florian het personeel tevens uit voor een gesprek afgelopen zondagochtend, waarbij samen met het managementteam hierop dieper zou worden ingegaan. Een kleine groep heeft deze vergadering bijgewoond. Ook de minister werd uitgenodigd – en was ook aanwezig – maar dat stond niet in de brief vermeld. Martina stelt hierop: “Het was een val om het perso-

neel op een zondag aan het werk te krijgen, maar werd vervolgens een flop.”

Bovendien heeft Florian vlak vóór de vergadering met de minister afgelopen dinsdag het personeel dat op het werk verscheen maar in de kantine bleef in afwachting van de uitvoering van bepaalde maatregelen, bedreigd met het inhouden van een deel van hun salaris. “Men zal pas aan het einde van de maand weten of dit inderdaad zal gebeuren. Feit

is dat de werknemers het slachtoffer zijn in deze zaak, terwijl zij voor hun eigen veiligheid strijden.”

Volgens Martina hebben de gevoerde acties in ieder geval voor positieve ontwikkelingen gezorgd. En daar is hij zeer tevreden mee. Florian was niet bereikbaar voor commentaar. De minister heeft al tijdens de wekelijkse persconferentie in Forti gezegd niet in detail te zullen treden over interne zaken met betrekking tot het SDKK.

Weer persconferentie over HNO

WILLEMSTAD — Het nieuwe ziekenhuis blijft de gemoederen bezighouden. Minister van Gezondheid, Natuur en Milieu, Suzy Camelia-Römer (PIN) belegde gisteren een persconferentie met als onderwerp het traject voor het Hospital Nobo Otrobanda (HNO).

Oppositiepartij MFK heeft eerder deze week een verzoek gedaan voor een parlementaire enquête, gesteund door de KdNT. Een enquête waarvoor Camelia-Römer zich al eerder uitsprak en waarvoor steeds meer partijen van buiten ook hun steun uitspreken vanwege de overschrijding van het budget met 200 miljoen gulden. Daarin zitten ook de kosten voor de ministeriële regisseur en toezichthouder (MRT) van het HNO, een team onder leiding van oud-premier Stanley Betrian, waarvoor 135.000 gulden per maand wordt uitgegeven. De beslissing voor een MRT-team werd genomen onder het Kabinet-Pisas, dat enkele maanden zat, maar waarin een bedrag voor dit team niet officieel werd vastgesteld.

Dat is wel gebeurd onder de huidige minister van GMN, stelt haar partij PIN in een persbericht. Het gaat om een team van experts van drie verschillende bedrijven die het proces naar de eindfase van het nieuwe ziekenhuis begeleiden. Maar in dat

bedrag zit ook de huur voor het gebruik van kantoren en een vergaderzaal. Deze experts zijn niet voorhanden binnen het ministerie van GMN, terwijl de structuur voor een MRT wel een van de aanbevelingen was in de ‘Tussentijdse Evaluatie’ uit december 2016.

Profiel

Betrian is gekozen op basis van het vereiste profiel, zijn kennis van corporate governance (hij was oud-voorzitter van de privatiseringsstichting Stip) en van openbare financiën. Hij beschikt over de autoriteit die nodig is om bepaalde deuren te openen voor zaken over het HNO.

Naast de coördinatie en supervisie houdt het MRT zich bezig met de uitvoering van de punten die de regering heeft vastgesteld; vergaderingen over de bouw, de overgang, ICT, medische apparatuur, het Sehos en het sluiten van overeenkomsten en protocollen in de gezondheidszorg met entiteiten op de andere eilanden en in Nederland.

Dankzij het MRT zullen binnenkort de gewenste jaarrekeningen van Sona uitkomen en is er zicht op de bedragen die nog ontbreken om het ziekenhuis te operationaliseren. Ook zijn er volgens de partij verschillende risico's op tijd ontdekt en zijn er maatregelen genomen om het project te redden.

‘Dit is een schande, te wijten aan de magistraat’

Corallo wint zaak tegen Nederland; hij werd gefolterd

AMSTERDAM/PHILIPSBURG — Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in Straatsburg heeft de detentiesituatie van de in Italië geboren Nederlandse casinobaas Francesco Corallo in Philipsburg Police Station onderzocht. En is het unaniem met de verdediging – Claudia Reintjes-Wendenburg en Eldon ‘Pepie’ Sulvaran – eens dat zijn detentie op St. Maarten inhumaan was. Hij werd maandenlang gefolterd. Volgens Sulvaran is hier sprake van een schande, die te wijten is aan de magistraat.

door **Jomaira Angela**

Het hof benadrukt in een vonnis dinsdag dat artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) door het Koninkrijk der Nederlanden is geschonden. In de zaak ‘Corallo versus The Netherlands’ werd Corallo door Reintjes-Wendenburg vertegenwoordigd en de Nederlandse overheid door K. Adhin van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Corallo krijgt 5000 euro aan immateriële schade en 5500 euro voor de gemaakte proceskosten. Reeds eerder al heeft Sulvaran tot zeker zes keer toe de magistraten in het Caribische deel van het Rijk verzocht een halt toe te roepen aan de foltering van zijn cliënt. Het Europees Comité inzake voorkoming folteringen, het CPT, stelde in 2015 al dat drie dagen cel in het politiebureau op St. Maarten het maximum is. Maar Corallo werd maandenlang in donkere en vieze cellen ingesloten. Hij is hier ziek van geworden, aldus Sulvaran.

Celsituatie

Reintjes-Wendenburg voerde aan dat Corallo tussen 13 december 2016 en 29 maart 2017 en van 4 tot 12 april 2017 in een cel van 16 vierkante meter werd vastgehouden. In die periode deelde hij deze cel met vijf tot zes personen. Voor de rest van zijn detentieperiode werd hij vastgehouden in een eenpersoonscel van 12 vierkante meter.

Het toilet in de meerpersoonscel lekte en was niet afgesloten. Gedetineerden hadden het sanitair afgescheiden met handdoeken en lakens. Deze cel was uit-

gerust met twee stapelbedden voor vier gedetineerden. Het was eerder regel dan uitzondering dat één of twee extra gedetineerden daarin werden vastgehouden, en dat die ‘s nachts op matrassen op de vloer moesten slapen. De verdediging voerde verder aan dat de eenpersoonscel niet eens voorzien was van een basisuitrusting, zoals een kast, een tafel en een stoel en daarnaast dat er geen structuur was in de dagen van de gevangenen, dat de medische zorg onvoldoende was geweest en dat Corallo 23 uur per dag opgesloten zat. Ook werd gewezen op de bouwstructuur van de cellen, die geen directe toegang hadden tot natuurlijk licht of ventilatie.

De Nederlandse overheid haalde het CPT-rapport aan over een bezoek in mei 2014, waaruit blijkt dat conform de aanbevelingen er verbeteringen waren. Verder weersprak de overheid dat er sprake was van een lek in de eenpersoonscel, maar was door gebrek aan gedetailleerde informatie niet in staat om commentaar te geven op wat de verdediging over de meerpersoonscel zei, maar dat de detentie van Corallo daar, in afwachting van zijn uitlevering aan Italië – waar hij zich nu bevindt – niet van zodanige aard was dat er sprake is geweest van een behandeling die verboden is op grond van artikel 3 van het verdrag.

Beoordeling

“Het Hof heeft alle hem voorgelegde gegevens onderzocht en er met name op gewezen dat de aanvrager langer dan acht maanden –

waarvan 114 dagen in een cel met meer dan één bezetting – is vastgehouden in een detentiefaciliteit waarvan het CPT heeft overwogen dat personen daar niet langer dan drie dagen moeten worden vastgehouden, en in geen geval langer dan tien dagen, aangezien de betrokken inrichting volstrekt ongeschikt is om gevangenen in voorlopige hechtenis te houden.”

Hoewel de regering aangaf dat de CPT-aanbevelingen grotendeels waren nagekomen en dat de detentievoorwaarden in het politiebureau van Philipsburg waren verbeterd, kon deze verklaring niet worden gespecificeerd met betrekking tot de claim van Corallo over de meerpersoonscel. Onder deze omstandigheden is het hof van oordeel dat artikel 3 van het verdrag is geschonden.

Schande

Sulvaran: “Het is de ergste schending, namelijk van artikel 3 van de rechten van de mens. De magistraten hier zijn hiervoor rechtstreeks verantwoordelijk. Zij hebben steeds toegelaten dat Corallo werd gefolterd. Deze veroordeling is dus aan hen te wijten. Dit is een schande voor het Rijk. Maar natuurlijk, en jammer genoeg, zal Nederland het vast zien als een schending door St. Maarten, terwijl de rechters die vanuit Nederland hier uitspraken komen vellen, nooit zouden durven zoiets in Nederland te doen. Dit is al de derde zaak die Nederland verliest.”

Sulvaran noemde onder meer de zaak ‘Murray vs The Netherlands’. Het Europees hof heeft in april 2016 unaniem geoordeeld dat er in het geval van de veroordeelde en inmiddels overleden moordenaar James Murray, ook sprake was van een schending van artikel 3, en besloot dat de Nederlandse staat aan zijn zoon en zus 27.500 euro aan procedurekosten moet betalen.

Regenachtige Dag van de Autonomie

‘Verantwoordelijkheid dragen in realisatie van een beter eiland voor iedereen’

WILLEMSTAD — De viering van de Dag van de Autonomie woensdag, had als doel de verschillende vormen van samenwerking binnen de samenleving, en de verantwoordelijkheid die de samenleving draagt in de realisatie van een beter eiland voor iedereen, te laten zien. Dat stelde premier Eugene Rhuggenaath ‘s avonds tijdens de officiële ceremonie op het Wilhelminaplein in Punda.

“De Dag van de Autonomie is voor ons een mogelijkheid om ons als volk af te vragen wat wij willen bereiken als autonoom eiland. Hoe wij, samen, een richting gaan bepalen om zo onze wensen voor dit eiland waar te maken”, aldus Rhuggenaath. Autonomie is niet alleen een staatsstructuur of model, het is ‘de waarde die wij onszelf en ons eiland geven op basis van hoe we met elkaar omgaan en welk verschil we in het leven van een ander,

Foto: Ednel Sumbó

De officiële ceremonie op het Wilhelminaplein.

onze mede-eilandbewoners, maken’, stelde de premier.

Evenementen

De Dag van de Autonomie kwam met regen en onweer.

Een aantal evenementen zoals de Beth Markt op het Bripaplein (Kòrsou ta produsí en Kòrsou ta kushiná) en de City Food Fest op Waaigat werden afgelast of verzet. Andere acti-

viteiten, zoals Kòrsou ta Move met een zumba-les op de Plasa Jojo Correa in de ochtend en natuurlijk het officiële gedeelte van de viering van deze dag vonden wel plaats.

Herziene MKB-beleid jaagt continue stimulans sector na

WILLEMSTAD — Het midden- en kleinbedrijfsbeleid moet bijdragen aan de ontwikkeling en diversificatie van de Curaçaose economie door de lokale en, in toenemende mate, de exportmarkten te bedienen met hoogwaardige en innovatieve producten en diensten. Dat is de visie van het hernieuwde MKB-beleid dat dinsdag door het ministerie van Economische Ontwikkeling is gepresenteerd.

Het MKB-beleid moet gepassioneerde ondernemers inspireren om het potentieel van Curaçao te ontsluiten en hun activiteiten te laten groeien. Speerpunten van het geüpdate beleid zijn: educatie en ondernemerschapstrainingen, het versterken van het beleidskader voor het MKB, het verminderen van bureaucratische rompslomp, verbeteren van de toegang tot financiering, innovatie en groene economie, internationalisering

en tot slot ondersteunende diensten voor het MKB. Het ministerie van Economische Ontwikkeling werkt sinds 2017 aan een update van het beleid voor midden- en kleinbedrijf (MKB) dat van 2011 dateert. Het MKB is één van de grootste pilaren van de Curaçaose economie. De sector produceert 30 procent van het bruto nationaal product. Bijna 98 procent van alle ondernemingen is MKB. Daarnaast voorziet de sector ook in 60 procent van

de werkgelegenheid.

Het ministerie gelooft dat het MKB continu gestimuleerd moet worden. In het herziene beleid is voor de komende jaren een route uitgestippeld om te komen tot de ideale omstandigheden voor het gedijen van het MKB op Curaçao. Het beleid is opgesteld met steun van het Cosme-programma. Dit programma wordt door de Europese Unie gefinancierd en werd gelanceerd in 2014. Doel van het programma is om bij te dragen aan de duurzame economische diversificatie en welvaart van de landen en gebieden overzee (LGO's), door het concurrentievermogen van kleine en middelgrote ondernemingen in de grondgebieden te verbeteren.

Online platform

Ook werd de website www.MiNegoshi.org gelanceerd. De website is een portal voor het MKB met alle relevante informatie op een centraal punt. Tijdens een democratische dialoog die in 2016 werd gehouden kwam naar voren dat ondernemers behoefte hebben aan een platform zoals www.MiNegoshi.org. Sindsdien heeft het ministerie aan de lancering van een dergelijk platform gewerkt. Op de website kunnen (startende) ondernemers informatie vinden over SVB, de Kamer van Koophandel en belastingen. Verder staan er interviews met succesvolle ondernemers, zoals Candice van Delden.

Bonaire Regatta

Wind steekt op en zorgt voor enerverende wedstrijddag

KRALENDIJK — Op de tweede wedstrijddag van de 51ste Bonaire Regatta liet de wind het nu eens niet afweten. Nadat de windstilte gisteren voor de nodige verwarring zorgde, waarbij de geïmmeren soms hoog op liepen, konden de zeilers in alle klassen vandaag een prachtig spektakel neerzetten, waarbij de Optimist-bakjes het op de waterkant verzamelde publiek vermaakten met een spannende race.

Hoe anders dan gisteren, toen sommige van de grotere jachten moeite hadden om de startlijn op tijd te bereiken waardoor de aanvangstijden moesten worden opgeschoven. Door teleurstelling bevangen en ook een beetje boos, besloot kapitein Lucas Crijns van de Chiki terug te keren naar Curaçao. Met de aantrekkende wind konden de grotere racejachten en kruisers vanochtend het lange parcours afleggen dat hen onder het toezicht oog van een patrouilleschip van de Kustwacht rond Klein Bonaire voerde naar de finishlijn voor het Kas di Regatta – het epische centrum van de Bonairiaanse zeilgemeenschap en het hoofdkwartier van de wedstrijdleiding.

Op de eerste wedstrijddag eindigde de kruiser Venus Callipyge met kapitein Hans van de Straaten als eerste in zijn categorie. Team Curaçao Marine ging er met de hoofdprijs vandoor onder de racejachten, in het kielzog gevolgd door de J35 Dash uit Aruba. Onder de J24s was la Dolce Vita de snelste, gevolgd door Chamba en Merlin. In de Sunfish A-klasse bleek Bas van der Gulik uit Curaçao te sterk voor de anderen. In het Sunfish B-klassement eindigde Alexander Tromp

Foto: Wim Romeijn

uit Bonaire op de eerste plaats. Zijn eilandgenoot Bonnie Roefs zegevierde in de Sunfish C-klasse. In de Open Klasse passeerde het Nederlandse jacht Maximo van Eric Zuidema als eerste de finishlijn, net voor het Deense jacht Loa van Kurt Pedersen.

In de fel betwiste Optimist A-klasse zette Gavin Debevere uit Aruba gisteren de snelste tijd neer, gevolgd door Koen van der Gulik. In de Optimist B-klasse was Colin Debevere uit Curaçao de snelste terwijl Jan Carlos Lendering het veld achter zich liet in de Opti-

mist C-klasse. Van de drie klassieke Bonairiaanse visserboten die in een aparte categorie deelnamen was de Arantsa van kapitein Giovanni Soliano als eerste over de finish, gevolgd door Papagayo (Andy Domacasse) en Unico (Francisco Margaritha).

Knops positief over samenvoeging doeluitkeringen

DEN HAAG — Staatssecretaris Raymond Knops van Koninkrijksrelaties staat positief tegenover het voorstel om de tientallen doeluitkeringen voor Bonaire, Saba en St. Eustatius samen te voegen tot enkele uitkeringen. Voordeel daarvan is een lagere administratieve last en meer vrijheid.

Het voorstel voor de samenvoeging werd gedaan door CDA-Tweede Kamerlid Joba van den Berg. “Een derde van de begroting van Saba bestaat uit zeventig doeluitkeringen, waarover apart verantwoording afgelegd moet worden. Welke gemeente in Nederland heeft doeluitkeringen”, zei

Van den Berg. Ze stelde voor om de bedragen onderdeel te maken van de vrije uitkering, en de afspraken daarover onderdeel te maken van het bestuursakkoord met Bonaire en de toekomstige bestuursakkoorden met St. Eustatius en Saba. “Ik vind zeventig eigenlijk

ook wel wat veel”, reageerde de Knops woensdagavond. “Het lijkt mij een prima suggestie om dat mee te nemen in de bestuursakkoorden.” De bewindsman gaf verder aan dat hij vooral een mogelijkheid ziet bij uitkeringen voor taken die de eilanden best zelf kunnen uitvoeren. “Als we alle doeluitkeringen in één keer samenvoegen tot een algemene uitkering, dan kan het zo zijn dat je echt bepaalde kwaliteiten mist in zo’n kleinschalige organisatie”, zei hij.

De coördinerende rol van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kwam ook ter sprake.

In zijn beantwoording verwees Knops naar de voorlichting die aan de Afdeling advisering van de Raad van State is gevraagd op dit punt, en naar een eigen interdepartementaal beleidsonderzoek, waarin ook gekeken wordt naar de financiering van Caribisch Nederland. “Mij lijkt het goed om het inhoudelijke debat te voeren zodra het rapport er is”, zei hij.

Minister geeft inzicht in financieel plan voor wederopbouw

PHILIPSBURG — Minister van Financiën Perry Geerlings gaf woensdag tijdens de wekelijkse persconferentie van de ministerraad een inzicht in het financiële herstelplan van het land St Maarten voor de jaren 2018 tot 2022.

Het plan behelst de financiële aspecten van het regeerprogramma en beschrijft hoe, wanneer en met wie de nodige stappen zullen worden ondernomen om tijdens de regeerperiode financieel weerbaar te worden. Deze stappen zullen de basis vormen voor het bereiken van alle andere initiatieven in het regeerprogramma. Bij het schetsen van een beeld om aan te geven waarom het plan noodzakelijk is, zei Geerlings dat St. Maarten op 10 oktober 2010 de status van Land binnen het Nederlandse Koninkrijk kreeg met een collectieve schuld als land van 400 miljoen gulden. Van 2010 tot medio 2017 steeg de collectieve schuld met 40 miljoen gulden als gevolg van een aantal factoren, waaronder geaccumuleerde begrotingstekorten door een gebrek aan goed financieel beheer en ‘minder dan verwachte compliance’ door inwoners en bedrijven. Vorig jaar werd het eiland getroffen door de orkanen Irma en Maria, met als gevolg extra tekorten, geschat op ongeveer 320 miljoen gulden. Geerlings zei dat de herstel- en wederopbouwspanningen van het land na Irma en Maria naar schatting rond de 4,2 miljard gulden vergen.

Volgens de minister zijn er vier belangrijke risicogebieden geïdentificeerd: het ernstige be-

grotingstekort van de overheid; het verslechterde beheer van de overheidsfinanciën door het land; niet-gefinancierde sociale zekerheid en pensioenregelingen en ‘geen welzijn’ voor ingezetenen. De huidige financiële toestand van het land vraagt volgens Geerlings om een plan om het land zo snel mogelijk weer op te bouwen. Volgens dit plan zal het land van 2018 tot 2019 doorgaan met het proces van herstructurering en wederopbouw; vanaf 2020 is het de bedoeling om via dit plan een begrotingsevenwicht te bereiken, en vanaf 2021 moet het land in staat zijn om de begrotingstekorten te compenseren met begrotingsoverschotten.

Om de doelstellingen van het plan te bereiken, worden verschillende stappen gezet, zoals het bereiken van een sluitende begroting vanaf 2020 en het realiseren van overschotten vanaf 2021; het financieren van een deel van de initiatieven van het regeerprogramma en het verbeteren van het openbare financiële beheer van het land. “Dit zijn drie belangrijke punten die we nodig hebben om voor onszelf te zorgen. Dit zorgt voor stabiliteit aan onze kant”, vertelde Geerlings de aanwezige verslaggevers gisteren. Hij zei dat vanwege de omvang van de financiële problemen waarmee St. Maarten

wordt geconfronteerd, extra hulp nodig zal zijn. “Hulp betekent niet dat we geld nodig hebben; we hebben hulp en steun nodig om extra leningen te krijgen en deze te laten goedkeuren. We moeten de nodige financiële steun krijgen voor de initiatieven in het regeerprogramma.”

Hij zei ook dat, aangezien St. Maarten onder financieel toezicht staat, de Commissie financieel toezicht en de Rijksministerraad groen licht moeten geven om te kunnen lenen. Dit is één van de zaken die Geerlings en premier Leona Romeo-Marlin volgende week bespreken tijdens hun reis naar Nederland. St. Maarten zou ook internationaal leningen en beurzen moeten zoeken om de ‘resterende kloof’ in het regeerprogramma, waaronder het National Recovery and Resilience Plan (NRRP), te dekken. Hij zei dat Nederland helpt voor een bedrag van 550 miljoen dollar maar dat het land bijna een miljard dollar nodig heeft voor volledig herstel.

“Als we de mogelijkheid zouden hebben om dat miljard te halen dan zouden we de zaken zo snel mogelijk kunnen regelen. Als we echter eerst zorgen voor onze eigen dingen, dus op de eerste plaats onze eigen verantwoordelijkheid nemen, hebben we misschien zelfs die hoeveelheid geld niet nodig.” Het financieel plan voor wederopbouw is volledig te lezen op de officiële website van de overheid.

VS: Venezuela betrokken bij dood politicus

WASHINGTON — De Verenigde Staten hebben de regering van Venezuela beschuldigd van ‘betrokkenheid’ bij de dood van een lokale politicus.

Fernando Alban van de oppositiepartij Gerechtigheid Eerst viel vorige week vrijdag tien etages naar beneden van een gebouw van de veiligheidsdienst.

Alban was aangehouden omdat hij ervan werd verdacht een rol te hebben gespeeld tijdens de drone-aanval op een militaire parade in augustus. Volgens de regering pleegde

hij zelfmoord door uit het raam te springen. De partij waar hij lid van was, beticht ‘het regime’ van president Nicolás Maduro van moord. Het is niet duidelijk op welke manier de Venezolaanse regering volgens de Amerikanen precies betrokken zou zijn bij het overlijden van Alban.

Nederland zoekt steun voor viering First Salute

DEN HAAG — Als de inwoners van St. Eustatius akkoord gaan, wordt de erkenning van de Verenigde Staten met een First Salute groot gevierd in 2026. Het voorstel is afkomstig van SP-Tweede Kamerlid Ronald van Raak en krijgt de steun van staatssecretaris Raymond Knops van Koninkrijksrelaties.

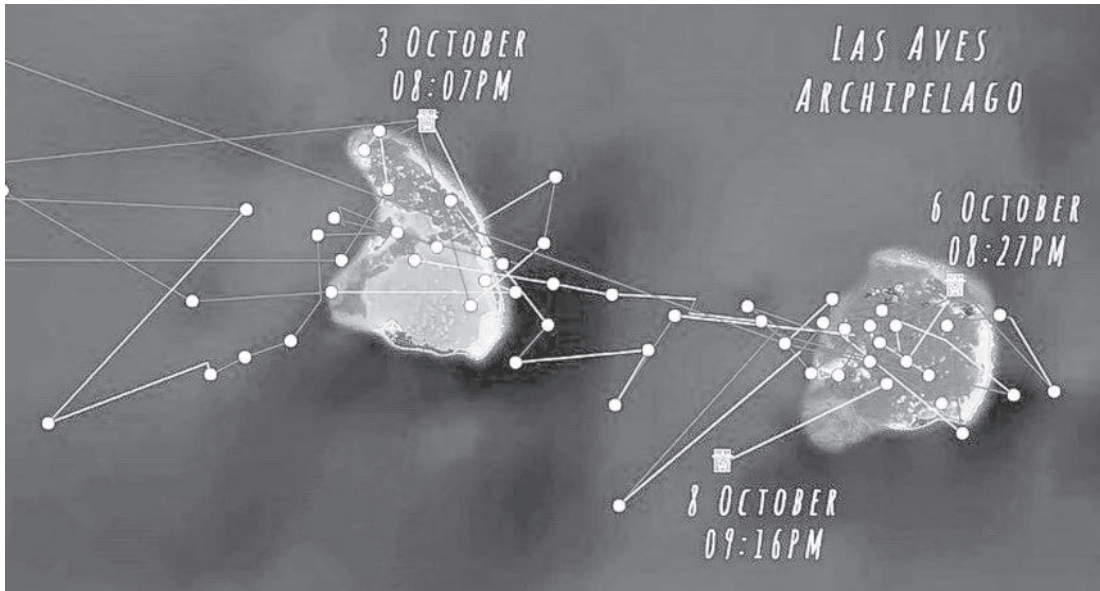
Op 16 november 2026 is het 250 jaar geleden dat St. Eustatius de Verenigde Staten officieel erkende met een kanonschot vanaf Fort Oranje, zei Van Raak. Dat moment is een herdenking waard in het bijzijn van de Nederlandse Koning en de Amerikaanse president en bovendien een concreet doel om naartoe te werken. “Het is een goede reden voor ons en voor de mensen op

Statia om het eiland mooi te maken en het huis op orde te krijgen voor het ontvangen van al die bezoekers van dit unieke historische erfgoed”, aldus de SP’er, die ook een motie indiende over dit onderwerp. Staatssecretaris Raymond Knops reageerde positief. “Ik denk dat dit stuk uit de historie van St. Eustatius met verschillende tijdperken van hoogte- en dieptepunten toe-

komst kan bieden aan het eiland. Dat is ook de reden dat de klif en Fort Oranje in goede staat moeten blijven, want die staan symbool voor de historie die er was”, zei Knops. De staatssecretaris zei dat hij wel eerst zeker wil weten dat ook de inwoners van St. Eustatius er iets voor voelen.

Hij zal het voorstel daarom bespreken met regeringscommissaris Mike Franco die het weer kan voorleggen aan de maatschappelijke adviesraad. Knops liet het oordeel over de motie aan de Tweede Kamer, wat in de praktijk neerkomt op een positief advies. De officiële stemming is op dinsdag.

Bonni heen en weer tussen Aves

KRALENDIJK — Bonni, de groene zeeschildpad die begin september voorzien is van een zender, is weer op de Aves-eilanden gesignaleerd. Nadat ze haar vijfde nest had gelegd op Bonaire, vertrok ze westwaarts. Op de avond van 3 oktober ontving Sea Turtle Conservation Bonaire (STCB) een signaal van Bonni vanaf de Aves. De afgelopen vijf dagen is ze heen en weer gezwoomen tussen de Aves de Sotavento en de Aves de Barlovento. De archipel bestaat uit 21 eilandjes en lijkt de perfecte plek te zijn voor de avontuurlijke Bonni, aldus STCB.

23 oktober 1e hoorzitting St. Eustatius

Vervolg van pagina 1

De procederende partijen stellen dat het belangrijkste rechtspunt in het hoofdingeving de vraag is of een recht of verplichting voortvloeiend uit internationale verdragen beperkt of beïnvloed wordt door nationale wetgeving. “Op basis van het aantal nationale en Europese uitspraken tegen de Nederlandse regering in de afgelopen jaren, zijn wij als eisers ervan overtuigd dat deze rechtsvraag ontkenend moet worden beantwoord. In dat geval handelt de Nederlandse regering ook in strijd met artikel 90 van haar eigen grondwet, dat de Nederlandse staat verplicht de ontwikke-

ling van de internationale rechtsorde te bevorderen”, aldus Van Putten.

Hij stelt verder dat het eilandsbestuur sinds begin vorig jaar voortdurend de dialoog heeft gezocht over het aangaan van een nieuwe relatie met Nederland op basis van zijn door de VN opgelegde recht op een volledige mate van zelfbestuur.

Beschaamd

“Omdat de Nederlandse overheid geen juridische tegenargumenten kon presenteren, weigerde zich te houden aan het internationale recht en op het punt stond internationaal te worden blootgesteld, en beschaamd vanwege de

Foto: The Daily Herald

Clyde van Putten

aanhoudende en flagrante schendingen van het Handvest van de Verenigde Naties, zag zij geen andere uitweg meer dan een nep-rapport van twee van haar vertegenwoordigers te gebruiken om de legitieme regering van St. Eustatius

in februari 2018 volledig te onthoofden”, aldus Van Putten. “In de rechtszaal zal de Nederlandse regering de regering van St. Eustatius niet met een kluitje in het riet kunnen sturen met denigrerende opmerkingen en arrogante antwoorden of door te weigeren vragen volledig te beantwoorden. Na meer dan zestig jaar pogingen om de wereldgemeenschap te misleiden, zullen de onwettige acties van de Nederlandse regering eindelijk worden aangevochten en onder de loop worden genomen in een rechtbank en zullen ze juridisch verantwoording moeten afleggen voor hun acties en beleid”, concludeert Van Putten.

‘Enorme vernietiging’ aan kust VS door orkaan

TALLAHASSEE — Orkaan Michael heeft ‘onvoorstelbare vernietigingen’ aangericht langs de noordwestkust van de Amerikaanse staat Florida. Met die woorden omschreef gouverneur Rick Perry vandaag de schade. “Zo veel levens zijn voor altijd veranderd”, zei hij. “Zo veel families hebben alles verloren.”

Zeker zes mensen zijn om het leven gekomen door het natuurgeweld: vier in Florida, een in Georgia en een in North Carolina. Een van de slachtoffers is een meisje van elf jaar. Honderdduizenden inwoners van het gebied hadden opdracht gekregen te evacueren. Niet iedereen gaf daar gehoor aan.

In de zwaarst getroffen plaatsen zijn veel huizen met de grond gelijkgemaakt en liggen de straten vol omgewaaide bomen. Het hoofd van rampenbestrijdingsdienst Fema omschreef de situatie in het plaatsje Mexico Beach als ‘ground zero’. De

Foto: AFP

Het plaatsje Mexico Beach (Florida) is zo goed als weggevaagd door Michael.

orkaan was van categorie vier, op een schaal van vijf. Inmiddels is de storm flink

in kracht afgenomen, maar diverse staten krijgen mogelijk nog te maken met hevige

regenval en overstromingen. Miljoenen mensen zitten zonder stroom.

‘Turkije heeft audiobewijs dood Khashoggi’

WASHINGTON DC — Medewerkers van de Turkse regering hebben tegen collega's uit de Verenigde Staten gezegd dat ze video- en audiobewijs hebben dat de journalist Jamal Khashoggi is gedood in het Saoedische consulaat in Istanbul.

De Amerikanen zeggen tegen *The Washington Post* dat vooral het audiobewijs erg sterk is. Er zou te horen zijn dat Khashoggi wordt aangehouden, gemarteld en uiteindelijk gedood en in stukken gezaagd. De Amerikaanse regerings-

medewerkers denken dat dit de reden is dat de Turken zo snel zeker waren dat Saoedi-Arabië achter de moord zat. De Turkse geheime dienst wil het materiaal niet vrijgeven, omdat dan bekend wordt op welke manier buitenlandse

ambassades worden afge- luisterd.

Khashoggi is een Saoedische journalist die altijd goede banden had met het koningshuis, maar kritisch schreef over de huidige kroonprins, Mohamed bin Salman. Hij ging vorige week dinsdag naar het consulaat in Istanbul om dingen te regelen voor zijn huwelijk. Hij heeft het consulaat niet meer verlaten.

Het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden wil dat alle wapenverkoppen aan Saoedi-Arabië worden gestopt. President Donald Trump is bang dat de wapens dan in China en Rusland worden gekocht, en wil dus dat de handel met de Saoedi's door blijft gaan.

Turkije en Saoedi-Arabië stellen een team samen dat onderzoek gaat doen naar de verdwijning van Khashoggi.

Coalitie: Goede stap verder met dividendtaks

DEN HAAG — De regeringspartijen hebben vooruitgang geboekt bij het zoeken naar alternatieven voor de afschaffing van dividendbelasting. De vraag is hoe de coalitie op een andere manier de lasten van bedrijven wil verlichten.

“We hebben goede voortgang geboekt, we hebben mooie stappen gezet en we gaan maandag weer verder”, aldus D66-fractie leider Rob Jetten na overleg gisteravond. Coalitiepartners beaamden dat. “We hebben nog even nodig om het af te ronden”, aldus CDA-voorman Sybrand Buma. Minis-

ter Wopke Hoekstra (Financiën) vindt dat er ‘goed en constructief’ is gesproken. “We gaan als Financiën nog wat huiswerk doen. We praten maandag verder en ik heb vertrouwen in een goede uitkomst.”

Officieel is de coalitie het geplande schrappen van de

dividendtaks opnieuw aan het wegen. Met die heroverweging is het plan van tafel, aldus waarnemers.

Als een van de alternatieven geldt in ieder geval een verdere verlaging van de vennootschapsbelasting voor grote bedrijven. De coalitie denkt ook na over handhaving van de zogenoemde expat-regeling. Die voordelige fiscale regeling voor buitenlandse werknemers zou worden ingeperkt van acht naar vijf jaar. Ook

belastingmaatregelen die nadelig uitpakken voor directeuren-grootaandeelhouders, staan mogelijk op de tocht.

Het kabinet kondigde eind vorige week aan dat de veel bekritiseerde afschaffing van de belasting op de winstuitkering van bedrijven aan hun aandeelhouders, wordt heroverwogen. De coalitiepartijen zeiden al dat het voor de hand ligt om de begrotingsruimte die daardoor ontstaat, volgend

jaar 1,9 miljard euro, te benutten voor andere vormen van lastenverlichting voor het bedrijfsleven.

Oproepen van de oppositie om ook de burger te laten meeprofiteren, of te investeren in de publieke sector, lijkt de coalitie naast zich neer te leggen. De regeringspartijen vinden nog altijd dat de lastenverlichtingen die zijn afgesproken in het regeerakkoord, evenwichtig zijn verdeeld tussen bedrijven en huishoudens.

Minder migranten over zee naar Europa

GENÈVE — Tot nu toe zijn 40 procent minder migranten via de Middellandse Zee naar Europa gekomen dan in dezelfde periode vorig jaar. Dat meldt de VN-organisatie voor migratie IOM in Genève vandaag. Op 10 oktober waren het er 88.000 tegenover 144.000 een jaar eerder.

Daarentegen steeg het aantal migranten dat over land naar Midden- en Oost-Europa kwam naar 19.000. Dat zijn er zeven keer zoveel als in de eerste negen maanden van 2017. Bijna de helft van de vluch-

telingen en andere migranten die via de Middellandse Zee arriveerden, kwam terecht in Spanje. In Italië daarentegen kwamen minder mensen aan dan in de afgelopen vijf jaar: gemiddeld minder dan driehon-

derd per week. Volgens de definitie van de IOM zijn migranten alle mensen die hun woonplaats verlaten, om welke reden dan ook, vrijwillig of niet. Vluchtelingen daarentegen zoeken bescherming tegen oorlog of dreigende vervolging, bijvoorbeeld vanwege hun religie, nationaliteit of politieke overtuiging. Vluchtelingen zijn dus ook migranten.

Bemannig volgend jaar alsnog naar ISS

BAJKONOER — Ruimtevaarders Aleksej Ovtsjinin en Nick Hague, die gisteren na hun lancering een noodlanding moesten maken, gaan alsnog de ruimte in. Hun vlucht naar het internationale ruimtestation ISS staat gepland voor komend voorjaar. Het hoofd van de Russische ruimtevaartorganisatie Roskosmos, Dmitri Rogozin, zei dat vandaag tegen persbureau *Interfax*.

De Russische kosmonaut Ovtsjinin en de Amerikaanse astronaut Hague zijn inmiddels teruggekeerd naar het trainingscentrum bij Moskou. Ongeveer twee minuten na het opstijgen gisteren

ging het mis voor Ovtsjinin en Hague. Ze moesten van 50 kilometer hoogte terugkeren naar de grond. Ze landden veilig en ongedeerd in het midden van Kazachstan. Rusland onderzoekt wat er

precies is misgegaan. Voorlopig worden er bemande noch onbemande raketten gelanceerd. Rusland is als enige in staat om mensen naar het ISS, en weer terug, te brengen. In het ISS zitten momenteel drie mensen: een Duitser, een Amerikaanse en een Rus. Zij zouden in december terugkeren naar de aarde, maar blijven misschien tot januari. Als er dan nog geen nieuwe bemanning is, staat het ISS voor het eerst sinds november 2000 leeg.

Duitse Groenen op 2e plaats in peiling

BERLIJN/MÜNCHEN — In de jongste opiniepeilingen in Duitsland zijn de Groenen de sociaaldemocratische SPD en de populistische AfD (Alternative für Deutschland) voorbijgestreefd.

De Groenen hebben de steun van 17 procent van de ondervraagden en staan zo op de tweede plaats in de peiling van de publieke omroep ARD. Volgens de krant *Bild* is het voor het eerst dat de Groenen in deze peiling zo'n hoge score halen.

De peiling is een nieuw dieptepunt voor de regerende christendemocraten van de CDU/CSU en de SPD. De CDU/CSU zakt verder weg naar 26 procent en de SPD tuimelt naar 15 procent. De rechts-populistische AfD blijft gesteund door 16 pro-

cent van de ondervraagden. De ondernemersvriendelijke liberalen van de FDP (Freie Demokratische Partei) stijgen naar de 10 procent en de extreemlinkse Die Linke blijft op 10 procent staan.

Zondag zijn er parlementsverkiezingen in de deelstaat Beieren. In de overwegend conservatieve en welvarende deelstaat van 13 miljoen inwoners (alleen Noord-Rijnland-Westfalen heeft er meer) dreigt een afgang voor de lang dominerende Christelijk Sociale Unie (CSU). In peilingen verliest de CSU in vergelijking met 2013 ongeveer een derde van haar kiezers.

Alle Beierse premiers zijn sinds 1957 van de CSU geweest, maar dat tijdperk lijkt zondag ten einde te komen. De CSU keldert alsmaar in

opiniepeilingen. De conservatief christelijke CSU moet het nu doen met de steun van circa 33 procent van de ondervraagden. In Beieren staan de Groenen ook op de tweede plaats met 19 procent van de ondervraagden achter zich.

De neergang van de CSU is mede het gevolg van de strijd over de koers van de partij en van slepende ruzies over vluchtelingenbeleid met de christendemocratische bondskanselier Angela Merkel die van de zusterpartij CDU is. De huidige Beierse CSU-premier is Markus Söder die in maart na een interne partijruzie het ambt overnam van Horst Seehofer. Seehofer is nu federaal minister van Binnenlandse Zaken in Berlijn waar hij geregeld ruzie maakt met Merkel.

Deel Frans-Belgische grens dicht om varkenspest

CHARLEVILLE-MÉZIERES — Drie Franse departementen in de regio Lotharingen gaan de grens met België met hekken afsluiten om te voorkomen dat wilde zwijnen de Afrikaanse varkenspest verder verspreiden. Het gaat om de departementen Ardennen, Meuse en Meurthe-et-Moselle.

In 41 gemeenten in Meuse en 50 gemeenten in Meurthe-et-Moselle mag er ook niet gejaagd worden en is er een toegangsverbod voor alle bossen. In zowel België als Frankrijk zijn wilde zwijnen besmet met de Afrikaanse varkenspest. In au-

gustus werd de Afrikaanse varkenspest geconstateerd bij zwijnen in België. Er zijn nog geen varkensboerderijen getroffen.

Nederland heeft langs de wegen borden geplaatst met voorzorgsmaatregelen om te voorkomen dat besmette zwijnen de grens met België oversteken. Eerder liet minister Carola Schouten (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) weten de situatie nauwlettend in de gaten te houden. Volgens Schouten achten deskundigen de kans 'zeer klein' dat de Afrikaanse varkenspest de komende maanden in Nederland opduikt door migra-

tie van wilde zwijnen, gezien de afstand tot de besmettingshaarden. De kans dat de ziekte hier door menselijk ingrijpen opduikt, wordt op 'klein tot medium' geschat.

De Afrikaanse varkenspest heerst sinds 2014 in Estland, Letland, Litouwen en Polen. Vorig jaar dook de ziekte op in Tsjechoë en Roemenië en dit jaar ook al in Hongarije en Bulgarije. In Polen en Roemenië is het aantal besmettingen de afgelopen maanden flink toegenomen. Hier zijn honderden kleine varkensboeren getroffen.

De ziekte vormt geen gevaar voor de mens.

Moeder en kind gewond bij ongeval met bakfiets

BODEGRAVEN — In het Nederlandse Bodegraven is een bakfiets met twee kinderen erin aangereden door een vrachtwagen. Op de fiets zat de moeder van de kinderen, een derde kind fietste ernaast.

De moeder en een van de kinderen zijn gewond geraakt en naar een ziekenhuis gebracht. De twee andere kinderen bleven ongedeerd. Het is niet bekend of het gewonde kind in de bakfiets zat of ernaast fietste. Het is ook niet

bekend hoe de gewonden er aan toe zijn, maar volgens de politie lijkt het mee te vallen. Het ongeluk gebeurde bij een spoorweginval. Vorige maand kwamen in Oss bij een botsing tussen een trein en een stint op een spoorweginval vier kinderen om het leven. Een vijfde kind en de bestuurster van de stint raakten zwaargewond. De stints, dit zijn elektrische bakfietsen, mogen voorlopig niet meer de weg op omdat er twijfels zijn over de veiligheid.

Moordverdachte bekend aanval op journaliste

CELLE — De twintigjarige man die wordt verdacht van de moord op de Bulgaarse journaliste Viktoria Marinova, heeft tegenover de Duitse politie toegegeven dat hij haar heeft aangevallen. Maar de Bulgaar ontkent dat hij de dertigjarige tv-presentatrice heeft verkracht, omgebracht en beroofd.

De verdachte heeft verklaard dat hij Marinova afgelopen weekende in haar gezicht heeft geslagen en vervolgens in de bossen heeft gesmeten. Hij pleegde de aanval in een park in de Bulgaarse stad Roese, naar eigen zeggen sterk onder invloed van drank en drugs. Hij kende haar niet en beweert dat zijn geweldsuitbarsting toevallig was. De verdachte vluchtte naar Duitsland, waar hij werd aangehouden.

Volgens het OM in Nederlandsaksen zijn er geen aanwijzingen voor politieke motieven achter de moord. De Bulgaar wordt waarschijnlijk binnen enkele dagen

Foto: AFP

De Bulgaarse journaliste Viktoria Marinova werd in een park vermoord.

uitgeleverd aan zijn thuisland. Volgens de Bulgaarse politie wijst onder meer DNA-bewijs op zijn betrokkenheid. Verder zou hij de telefoon en sieraden van de journaliste hebben gestolen. De vrouw was aan het joggen in het park, ter voorbereiding op een marathon.

In een kerk in Roese rouwden vandaag honderden mensen om de vermoorde journaliste, voorafgaand aan de begrafenis. Ze brachten rode en witte anjers en rouwkransen mee. “Viktoria's dood is een groot verlies voor de stad”, zei de 48-jarige inwonster Zor-

nitsa Koleva. “Ze was zo vriendelijk en tegelijkertijd ambitieus. We moeten ons verenigen en laten zien dat we ons best zullen doen om te voorkomen dat zo iets nog eens gebeurt in Roese.”

Marinova was moeder van een zevenjarige dochter.

Euro

Herstel

AMSTERDAM — De Europese beurzen lieten vandaag een voorzichtig herstel zien na de recente zware koersverliezen. De handelszorgen namen wat af dankzij een sterker dan verwachte toename van de Chinese export in september. Beleggers keken verder uit naar naar de kwartaalresultaten van de Amerikaanse banken JPMorgan, Citigroup en Wells Fargo. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,4 procent in de plus op 519,74 punten. De hoofdindex stevent af op een verlies in de onstuimige beursweek van 3,7 procent. De MidKap klom 0,3 procent tot 733,52 punten. De beursgraadmeters in Parijs, Frankfurt en Londen stegen tot 0,8 procent. De hoofdindex in Milaan won 0,6 procent. In Londen klom Man Group 1,9 procent. Het grootste beursgenoteerde hegdefonds ter wereld zag in het derde kwartaal meer geld instromen. In Frankfurt ging de Duitse remspecialist Knorr-Bremse naar de beurs. Het aandeel was 82,63 euro waard, 2 procent meer dan de introductiekoers van 80 euro per aandeel.

Tokio

Hoger

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag licht hoger gesloten. Ook andere belangrijke graadmeters in het Verre Oosten lieten herstel zien na de zware verliezen in de afgelopen dagen. De stemming werd gesteund door een sterker dan verwachte toename van de Chinese export in september. De Nikkei-index in Tokio eindigde 0,5 procent hoger op 22.694,66 punten. De index verloor deze week zo'n 4,6 procent. De recent sterk gestegen verzekeringsbedrijven werden van de hand gedaan. Lawson ging 6,2 procent onderuit. De Japanse winkellketen zag de operationele winst in de periode van maart tot en met augustus met 11,5 procent dalen. De beurs in Shanghai, die een dag eerder ruim 5 procent verloor, noteerde tussentijds 0,3 procent in de plus en in Hongkong dikte de Hang Seng-index 1,6 procent aan. Op macro-economisch vlak bleek dat het Chinese handelsoverschot met de VS in september tot een recordniveau steeg. De All Ordinaries in Sydney steeg 0,2 procent en in Seoul won de Kospi 1,4 procent, onder aanvoering van de Zuid-Koreaanse chipmaker SK Hynix (plus 5,1 procent).

Wall Street

Winst

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag met stevige winsten aan de laatste sessie van de week begonnen. Daarmee werd de negatieve teneur van de afgelopen dagen doorbroken. Beleggers richten hun blik onder meer op de aftrap van een nieuw cijferseizoen. Verschillende grote banken gaven inzage in de kwartaalresultaten. De leidende Dow-Jonesindex opende met een winst van 1,5 procent tot 25.430 punten. De brede S&P 500 won 1,5 procent tot 2769 punten en technologiegraadmeter Nasdaq steeg 2,2 procent tot 7490 punten. Grote banken als JPMorgan Chase, Citigroup en Wells Fargo wisten in het derde kwartaal fors meer winsten in de boeken te zetten. De banken profiteerden onder meer van de stijgende rente door de Federal Reserve. JPMorgan won 1,7 procent aan beurswaarde. Citi en Wells Fargo kregen er respectievelijk 3,5 en 3,4 procent bij. Grote techbedrijven als Apple, Microsoft en Amazon stegen tot 4,4 procent. Daarmee toonden de fondsen herstel van de recente stevige dalingen.

Knot: ECB moet risico's even aankijken

Ministers van Financiën van de G20 tijdens de jaarvergadering van het IMF in Bali, Indonesië.

BALI — De Europese Centrale Bank (ECB) heeft tijd nodig om te zien hoe de economie van het eurogebied zich staande houdt te midden van handelsspanningen, onzekerheid rond de brexit en de begrotingsproblemen in Italië. Dat heeft president Klaas Knot van De Nederlandsche Bank (DNB) gezegd in een interview met persbureau Bloomberg.

Volgens de bestuurder van de centrale bank is het daarom beter dat er de komende maanden even geen nieuwe

beleidssignalen komen uit Frankfurt. “We doen er goed aan om eerst af te wachten en te kijken hoe deze risico's

echt uitpakken”, aldus Knot. “Het is misschien het beste om de rest van 2018 rustig door te brengen met het afbouwen van ons opkoopprogramma van obligaties en dan vanaf januari verder te focussen op wat te doen met de rentetarieven.”

Knot is momenteel op het Indonesische eiland Bali, waar

de najaarsvergadering wordt gehouden van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) en de Wereldbank. Tijdens een persconferentie in Nederland eerder deze week zei Knot ook al dat hij en andere bestuurders bij de ECB waarschijnlijk pas volgend jaar echt zullen gaan bespreken wat er met de rente in Europa moet gebeuren.

‘Banken steken miljarden in rechtenschenders’

AMSTERDAM — ING, ABN Amro en Rabobank leenden tussen 2013 en 2016 in totaal 10 miljard uit aan mijnbouw- en oliebedrijven die verdacht worden van mensenrechtenschendingen. Het is onduidelijk of de banken die klanten daarop aanspraken, schrijft de Eerlijke Bankwijzer in een nieuw rapport. De banken zelf zijn kritisch over de onderzoeksmethodes van die organisatie.

De drie banken verstrekten onder meer krediet aan olie- en gasbedrijf Shell en mijnbouwbedrijf Freeport-McMoran, die met vervuilende activiteiten in respectievelijk Nigeria en Indonesië het mensenrecht op schoon drinkwater schenden. Ook gingen miljarden aan leningen naar het Zweedse olieconcern Lundin. Dat bedrijf wordt in eigen land verdacht van medeplichtigheid aan mensenrechtenschendingen rond olievelden in het huidige Zuid-Soedan. Als bedrijven weten dat klanten zich

schuldig maken aan mensenrechtenschendingen, hebben ze volgens internationale richtlijnen van de Verenigde Naties de plicht daar actie tegen te ondernemen. Of ING, ABN Amro en Rabobank dat ook daadwerkelijk doen, blijft volgens het rapport een groot vraagteken. De financiële dienstverleners doen omwille van vertrouwelijkheid namelijk geen uitspraken over hun gesprekken met klanten. Volgens de Eerlijke Bankwijzer is privacy echter geen obstakel voor publieke ver-

antwoording. Zo zouden de banken hun klanten actief toestemming kunnen vragen om over die relatie naar buiten te treden, stelt de organisatie.

De banken laten in een reactie weten klanten er wel degelijk op aan te spreken als die betrokken zijn bij humanitaire misstanden. Ze wijzen onder meer op een twee jaar oud convenant met de overheid en humanitaire instanties waarin ze dat beloven. Volgens ING ontbreekt het nu nog aan een goede standaard om te rapporteren over die gesprekken tussen bank en cliënt.

Richard Kooloos, hoofd duurzaamheid bij ABN Amro, vindt overigens niet dat alle gesprekken over men-

senrechtenbeleid openbaar moeten worden. “De problemen zijn schrijnend, maar de oplossingen zijn vaak complex”, zegt hij. “Druk van de bank helpt, maar het is niet altijd nuttig als iedereen over onze schouder meekijkt.”

De bankwijzer is een initiatief van Amnesty International, Dierenbescherming, FNV, Milieudefensie, Oxfam Novib en PAX om de duurzaamheid van verschillende banken te vergelijken. Nederlandse banken beëindigden in september hun samenwerking met de bankwijzer. Ze zijn ontvreden over de kwaliteit van de rapporten, waarin onder meer meningen en onderzoek te veel door elkaar zouden lopen.

Nieuwe EU-wet om failliet bedrijf te redden

LUXEMBURG — Ondernemers moeten bij een dreigend faillissement de kans krijgen om hun bedrijf te redden. De EU-ministers van Justitie zijn het in Luxemburg eens geworden over een richtlijn die tijdige herstructurering van een bedrijf in de problemen mogelijk maakt om te voorkomen dat het op de fles gaat.

“Elk jaar verliezen 1,7 miljoen mensen in de EU hun baan omdat het bedrijf waar ze werken failliet gaat”, zei de Oostenrijkse minister van Justitie Josef Moser. “We moeten robuuste regels hebben om het aantal faillissementen omlaag te krijgen en ervoor zorgen dat fatsoenlijke ondernemers een

tweede kans krijgen.” In Europa bestaat – anders dan in bijvoorbeeld de VS – de cultuur om bedrijven te liquideren als het niet goed gaat in plaats van te kijken naar andere mogelijkheden. Ondernemers moeten door deze nieuwe wet makkelijker met investeerders en banken kunnen onderhandelen over

hoe ze hun bedrijf kunnen voortzetten. Jaarlijks gaan volgens de Europese Commissie 200.000 bedrijven in de EU bankroet.

In de nieuwe richtlijn wordt bij een dreigend faillissement een ‘adempauze’ van vier maanden voor schuldenaars toegestaan zodat bonafide ondernemers kunnen onderhandelen over herstructurering van hun potentieel rendabele bedrijf. Mocht een faillissement onafwendbaar zijn, dan wordt de afwikkeling korter en

goedkoper dan nu het geval is in veel lidstaten, die vrij zijn om in hun wetgeving vast te leggen wanneer de betrokkenheid van een rechter verplicht is. Falende ondernemers krijgen meer kansen op een tweede poging door een volledige kwijtschelding van hun schulden binnen maximaal drie jaar. De definitieve richtlijn moet nog worden onderhandeld met het Europees Parlement maar de ministerraad verwacht het wetsvoorstel al begin 2019 te kunnen afronden.

Opkomende landen: Stop handelsoorlog

BALI — De G-24, een groep van opkomende economieën in de wereld, roept economische grootmachten op, het wereldwijde handelssysteem te hervormen en te versterken in plaats van het af te breken.

Dat staat in een verklaring die door de landen is opge-

steld op hun topbijeenkomst op het Indonesische eiland Bali.

“De wereldwijde groei houdt over het algemeen aan, maar de risico's nemen toe voor zich ontwikkelende economieën”, aldus Mangala Samaraweera, minister van Financiën van Sri Lanka en voorzitter van

de G-24. Behalve de handelsoorlog noemt hij de hogere olieprijs, stijgende rentetarieven en hoge schuld niveaus als belangrijkste zorgen. In de G-24 zitten landen als Brazilië, India, Zuid-Afrika en de Filipijnen. Ook het in economisch moeilijkheden verkerende Argentinië hoort erbij, evenals Pakistan. Dat laatste

land heeft eveneens bij het Internationaal Monetair Fonds (IMF) moeten aankloppen voor financiële steun. Op Bali is het deze week erg druk met ministers, centralebankpresidenten en andere topfunctionarissen. Ook de najaarsvergaderingen van het IMF en de Wereldbank vinden op het eiland plaats.

Haven Antwerpen ligt op recordkoers

ANTWERPEN — De haven van Antwerpen blijft het goed doen. Er werden in de eerste negen maanden van dit jaar meer goederen overgeslagen dan in dezelfde periode vorig jaar. In 2017 bereikte de belangrijkste Belgische haven een record.

Vorig jaar werden 10,4 miljoen teu, een standaardmaat voor containers, overgeslagen. Na negen maanden dit jaar staat de teller al op 8,3 miljoen teu, 6,8 procent meer dan eind september vorig jaar. De groei

van containervervoer van en naar andere Europese landen was het sterkst met 12,4 procent. Die van en naar Azië ging slechts met 2,2 procent omhoog. Dat heeft vooral te maken met een Chinees verbod op de import van oud papier en plastic afval. Daardoor gaan veel containers leeg terug naar dat land. Ook de hoeveelheid bulkgoederen ging omhoog, net als de aanvoer van staal uit China. In totaal deden 10.901 zeeschepen de Antwerpse haven aan tot en met september.

JPMorgan boekt kwart meer winst

NEW YORK — JPMorgan Chase heeft in het derde kwartaal bijna een kwart meer winst geboekt dan een jaar eerder. De Amerikaanse bank profiteert de onder meer van hogere nettorente-inkomsten, die stegen naar recordhoogte.

De winst kwam uit op bijna 8,4 miljard dollar, van 6,7 miljard dollar een jaar eerder. De nettorente-inkomsten, de omzet uit rentebetalingen van consumenten

exclusief depositokosten, steeg naar 13,9 miljard dollar. Dat kwam onder meer door verhoogde rentetarieven. De omzet uit obligatiehandel zakte met 10 procent. Topman Jamie Dimon waarschuwde voor moeilijker marktomstandigheden. “De economie van de Verenigde Staten en de wereldeconomie tonen kracht, ondanks economische en geopolitieke onzekerheid. Die kunnen in de toekomst een negatieve impact hebben op de economie.”

Trump-adviseur: Fed blijft onafhankelijk

WASHINGTON — De Federal Reserve, de Amerikaanse koepel van centrale banken, is en blijft een onafhankelijke instelling. Dat zei Larry Kudlow, economisch adviseur van president Donald Trump, in een interview met nieuwzender CNBC. Hij zei verder dat Trump ook geen beleid dicteert aan de Fed.

Larry Kudlow

rente dit jaar al drie keer op. Alom wordt verwacht dat in december de rente verder zal worden verhoogd. Voor Trump aan de macht kwam, was kritiek door een Amerikaanse president op de centrale bank hoogst ongebruikelijk.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	12-Oct				12-Oct		
DOW JONES	25.307,74	1.02%	AEX	516,29	-0.31%		
S&P 500 INDEX	2.760,99	1.20%	ARCELMITTAL	24,61	1.69%		
NASDAQ	7.469,62	1.92%	AEGON NV	5,32	-0.23%		
AMAZON COM INC	1.782,50	3.67%	KONINKLIJKE AHOI	19,17	0.09%		
APPLE INC	219,39	2.30%	AKZO NOBEL	73,50	-0.30%		
BAIDU INC-SP-ADR	203,61	2.63%	ASML HOLDING NV	149,38	-0.41%		
BERKSHIRE HATH-B	205,52	0.16%	DSM (KONIN)	80,06	0.68%		
BOEING COITHE	358,25	0.04%	HAL TRUST	144,80	0.70%		
CITIGROUP INC	69,42	1.51%	HEINEKEN NV	76,00	0.56%		
COCA-COLA CO	44,77	0.29%	ING GROEP NV	10,83	0.07%		
COSTCO WHOLESALE	225,62	1.71%	KPN (KONIN)	2,23	-4.01%		
WALT DISNEY CO	112,66	1.36%	KONINKLIJKE PHIL	35,20	0.24%		
3D SYSTEMS CORP	17,11	3.60%	RANDSTAD NV	43,24	0.89%		
EBAY INC	31,61	0.67%	ROYAL DUTCH SHA	28,20	-0.62%		
FACEBOOK INC-A	153,61	0.17%	TOMTOM	7,12	1.25%		
GENERAL ELECTRIC	12,80	0.59%	TOTAL SA	52,93	-0.53%		
ALPHABET INC-A	1.112,14	1.96%	UNILEVER NV-CVA	45,57	-0.62%		
HP INC	23,51	2.15%	W.P. STEWART HOL	40,76	-1.36%		
HOME DEPOT INC	192,52	1.47%					
INTEL CORP	44,94	1.37%	SCOTIABANK FUNDS				11-Oct
JOHNSON&JOHNSON	133,87	0.02%	MONEY MARKET				12-Oct
MICROSOFT CORP	108,68	2.62%	US DOLLAR BOND				12-Oct
PROCTER & GAMBLE	78,96	0.11%	GLOBAL GROWTH				12-Oct
ROYAL DUTCH-ADR	65,24	-0.28%	US GROWTH				12-Oct
STARBUCKS CORP	56,41	2.83%	CANADIAN GROWTH				12-Oct
TWITTER INC	27,74	2.74%	FUNDS				11-Oct
WALMART INC	94,74	0.87%	BGF CONT EUR FLEX				11-Oct
EXCHANGE TRADED FND				BGF EMKT BOND			
ALERIAN MLP - AMLP				BGF FIX INC GBL OP			
ISH GBL HY BD - GHYF				BGF GBL ALLOCATION			
ISH IBXX HY BD - HYG				BGF USD CORE BOND			
ISH SELECT DIV - DIVY				BGF USD HY YIELD BND			
ISH MSCI EMK - EEM				TEMPLETON GBL BND			
ISH MSCI PAC - EPP				TEMPLETON ASIAN SM			
ISH RUSSELL - IWV				CURRENCIES			
ISH S&P 500 - SPY				YENUSD			
ISH EUROPE - IEV				EURUSD			
INVESCO QQQ TRUS				CANUSD			
INVESCO DB COMMO				GBPUSD			
SPDR S&P INT DIV-DWX				COMMODITIES			
SPDR S&P MID 400				OIL WTI			
SPDR S&P 600 SMD				GOLD			
VANGUARD REIT - VNO				SILVER			
WSDOMTR JAP H EQ-DJX				WHEAT			
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

Valkhof toont leven van ‘middeleeuwse Máxima’

Hertogin Maria van Gelre (1380-1429) was een bijzondere, krachtige vrouw. Ze was hoogopgeleid, sterk en had veel invloedrijke vrienden. En wat tot nu toe onbekend was: ze had grote invloed op de politiek en het overheidsbestuur in haar tijd. Museum Het Valkhof in Nijmegen opent morgen een tentoonstelling over het jetsetleven van deze ‘middeleeuwse Máxima’, zoals deskundigen haar typeren. Hoogtepunt van de tentoonstelling zijn de pagina’s uit

het gebedenboek dat Maria van Gelre liet maken. Het boek is volgens neerlandicus Johan Oosterwold van de Radboud Universiteit uniek. “Mooier en rijker dan alle andere middeleeuwse handschriften.” Het 1200 pagina’s tellende boek ligt in een kluis in de staatsbibliotheek in Berlijn omdat het eigenlijk te kwetsbaar is voor daglicht. Het Valkhof laat tot eind november twintig bladzijden zien en wisselt die daarna om voor twintig andere.

Babyplanning in Vlaanderen kan geld opleveren

Foto: Shutterstock

Sommige stellen die in Vlaanderen een kind verwachten, vragen aan gynaecologen of ze de geboorte kunnen vervroegen of vertragen. Of de bevalling valt op 31 december of 1 januari kan financieel namelijk flink schelen. De kinderbijslag verandert in het nieuwe jaar. Voor het eerste kind gaat de toeslag omhoog van bijna 94 naar

ruim 160 euro per maand. Als het gaat om de tweede of derde spruit wordt de bijslag juist minder, zodat planning kan lonen. “Er zijn niet veel patiënten die erom vragen, het gaat om een beperkte groep”, relativeert vicevoorzitter Johan van Wiemeersch van de Vlaamse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (VVOG). “Het is onmogelijk een schatting te geven. Het is ook nog een beetje te vroeg. Ik heb nog geen enkele vraag gehad, maar mijn collega wel één of twee.” Gynaecologen werken er in ieder geval niet aan mee, zeg hij. “Het antwoord is natuurlijk pertinent nee.”

Rotterdam pakt intimidatie bij het uitgaan aan

De gemeente Rotterdam wil seksueel grensoverschrijdend gedrag in de uitgaanswereld aanpakken. Aanleiding is een onderzoek waaruit blijkt dat 77 procent van de ondervraagde vrouwen en 46 procent van de mannen het afgelopen jaar te maken heeft gehad met seksueel grensoverschrijdend gedrag. Aan het onderzoek werkten 580 mensen mee. “Dat is niet acceptabel en voor het college dan ook reden om dit aan te pakken”, zegt wethouder Bert Wijkbenga (handhaving). De gemeente wil vooral voorkomen dat dit grensoverschrijdende gedrag, zo-

als ongewenste aanrakingen en naropen, normaal wordt gevonden en wil het publiek en horecapersoneel daarvan bewust maken. Zo krijgt barpersoneel ‘trainingen om signalen te herkennen’ en komt er voorlichting op scholen, zei een woordvoerder. Onlangs werd in Rotterdam al een StopApp gelanceerd waarmee intimidatie op straat kan worden gemeld en sinds begin dit jaar worden stewards ingezet in de horeca om overmatig alcoholgebruik tegen te gaan. Ook werkt de gemeente samen met de Rutgers Stichting die deze week de campagne ‘Ben je oké?’ startte.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar : tiatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Expositie vertelt over 80 jaar oorlog

Voor het eerst is er in het Rijksmuseum in Amsterdam een grote tentoonstelling te zien die het verhaal vertelt van de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648). Minis-

ter-president Mark Rutte opende de expositie ‘80 Jaar Oorlog. De geboorte van Nederland’ gistermiddag met een geschiedenisles aan vijftien scholieren.

Mensen

Paus vergelijkt abortus met huurmoord

Foto: Shutterstock

Paus Franciscus heeft abortus vergeleken met huurmoord. In het verleden zei de paus nog weleens dat zijn Rooms-Katholieke Kerk zich teveel bezighoudt met debatten over abortus. Ook toonde hij in 2015 nog enig begrip voor vrouwen die hun zwangerschap laten beëindigen ‘omdat ze geen andere uitweg zien’. Hij omschreef abortus toen ook weliswaar als een zonde, maar tegelijkertijd als een tragedie. Tijdens de wekelijkse audiëntie op het Sint-Pietersplein in Rome zei Franciscus woens-

dag: “Het wegnemen van een mens is als het inhuren van een huurmoordenaar om een probleem op te lossen.” Hij vroeg retorisch ‘hoe een handeling die een onschuldig leven beëindigt therapeutisch, beschaafd en menselijk kan zijn?’ In juni sprak Franciscus zich al in felle bewoordingen uit tegen het beëindigen van zwangerschappen wanneer het ongeboren kind handicaps of ernstige aandoeningen heeft. Dat vond hij vergelijkbaar met nazi-praktijken.

24 miljoen voor migrantenkinderen Griekenland

Foto: AFP

Voor de 1200 kinderen die zonder familie of andere volwassen begeleiding van buiten de EU in Griekenland zijn gestrand, stelt de Europese Commissie 24,1 miljoen euro beschikbaar. Het geld is bedoeld voor ‘kindvriendelijke’ accommodatie en om de alleenreizende minderjarige migranten en vluchtelingen onderwijs te geven. Het bedrag gaat naar de VN-organisatie voor migratie IOM. Die moet ervoor zorgen dat de kinderen, veelal

jongens tussen de veertien en zeventien jaar, in een veilige omgeving worden opgevangen, medische en psychologische steun krijgen en dat er tolken voor ze beschikbaar zijn. Er wordt ook transport en schoolmateriaal geregeld. Volgens kinderrechtenorganisatie Unicef is een ‘ont-hutsend groot aantal kinderen’ wereldwijd alleen op de vlucht. Eerder dit jaar stelde Unicef dat de voorzieningen voor kinderen in landen aan

de Europese buitengrenzen vaak tekortschieten. Op de Griekse eilanden zien hulpverleners mensonterende toestanden. Bij gebrek aan adequate opvang worden minderjarige asielzoekers soms opgesloten en kunnen ze te maken krijgen met geweld en uitbuiting.

Wrakken vertellen veel over oude vaarroute

Archeologen hebben in Griekse wateren ten minste 58 scheepswrakken ontdekt, waarvan veel beladen met antiequiteiten. Het gaat volgens de wetenschappers om mis-schieten wel de grootste concentratie van oude wrakken ooit, gevonden in de Egeïsche Zee en mogelijk de hele Middellandse Zee. De wrakken liggen bij de kleine archipel van Fournoi, in de oostelijke Egeïsche Zee. Ze dateren uit een lange periode, van het oude Griekenland tot in de twintigste eeuw. De meeste dateren uit de Griekse, Romeinse of Byzantijnse tijd. Hoewel er in de Egeïsche Zee veel wrakken liggen, is er tot nu toe nog niet zo'n groot aantal bij elkaar gevonden. Experts zeggen dat de wrakken een spannend verhaal vertellen over hoe volgeladen schepen over de Egeïsche Zee, de Middellandse Zee en de Zwarte Zee voeren en vergingen in plotselinge stormen, omgeven door rotsachtige klif-

fen in het gebied. “De opwindende is moeilijk te beschrijven, het was gewoon ongelooflijk. We wisten dat we op iets waren gestuit dat de geschiedenisboeken zou veranderen”, zei onderwaterarcheoloog en mededirecteur van het Fournoi onderzoeksproject Peter Campbell. Toen het internationale team in 2015 met het onderwateronderzoek begon, waren ze verbaasd over de vondst van 22 scheepswrakken dat jaar. Met hun laatste vondsten is dat aantal gestegen tot 58 en het team gelooft dat er nog meer geheimen op de zeebodem liggen. “Ik zou het waarschijnlijk een van de belangrijkste archeologische vondsten van de eeuw noemen, omdat we nu een nieuw verhaal kunnen vertellen over de vaarroute die de oude plaatsen rond de Middellandse Zee met elkaar verbond”, vertelt Campbell. Het team heeft meer dan 300 antiequiteiten uit de scheepswrakken gehaald, vooral amforen.

President Cuba op Twitter te volgen

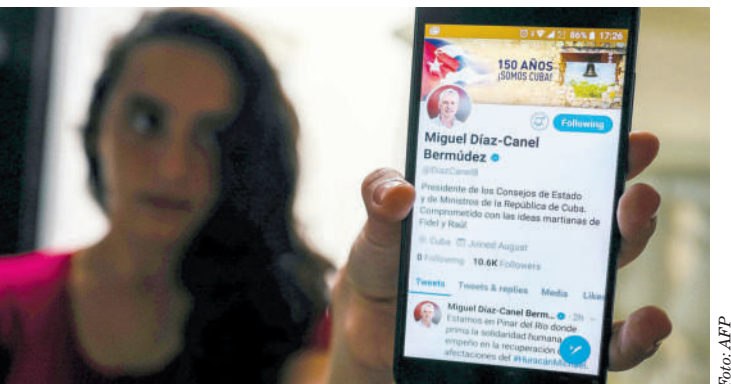

Foto: AFP

De president van Cuba is tegenwoordig op Twitter te volgen. Miguel Díaz-Canel heeft woensdag, als eerste president van het communistische land, een tweet verstuurd, gevolgd door nog een bericht twee uur later. Díaz-Canel plaatste een foto waarop het begin van de onafhankelijkheidsstrijd van het eiland wordt herdacht. Daarna bedankte hij voor alle steun. De Cubaanse president

heeft vier uur na zijn eerste tweet al meer dan 5000 volgers. Op zijn account schrijft hij dat hij toegewijd is aan de ideeën van Fidel en Raúl Castro. Díaz-Canel, die dit jaar Raúl opvolgde als president, wil dat Cuba zich technologisch ontwikkelt. In het land is geen mobiel internet beschikbaar. Tegen het einde van het jaar wil de regering een 3G-netwerk hebben uitgerold.

Romeinse brug ontdekt in Utrecht

In de Utrechtse nieuwbouwwijk Leidsche Rijn is een brug uit de Romeinse tijd ontdekt. Die is mogelijk ergens tussen de jaren 100 en 125 gebouwd. De brug is ruim vijf meter breed en ligt vlak bij knooppunt Oudenrijn. Volgens de gemeente Utrecht zijn zestien eikenhouten brugpijlers bewaard gebleven. Ook de zogeheten landhoofden hebben de tand des tijds doorstaan. Bij de aanleg hebben de Romeinen basaltbrokken uit

de buurt van het Duitse Bonn gebruikt. Het huidige Utrecht lag aan de noordgrens van het Romeinse rijk, de limes. De plaats heette toen Traiectum. Langs de zuidoever van de Rijn hadden de Romeinen een doorgaande weg aangelegd. De gevonden brug lag over een zijriviertje. Zo'n twintig jaar geleden is een vergelijkbare brug gevonden in de buurt van Utrecht. Die lag een paar kilometer verder naar het westen.

Buckles By David Gilbert

Beetle baily By Mort Walker

Baby blues Door Jerry Scott & Rick Kirkman

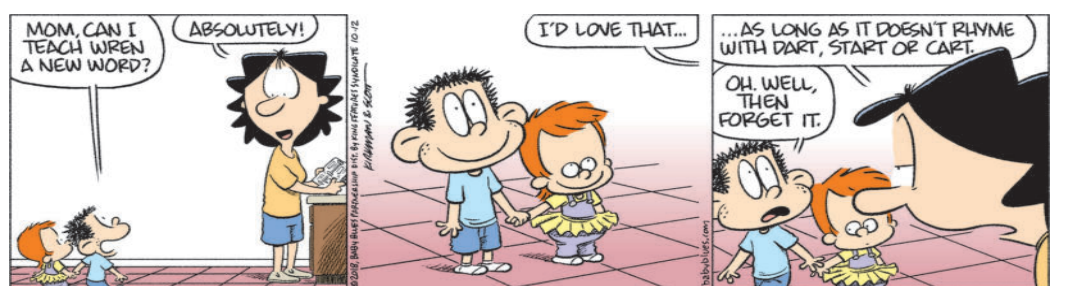

Foto: Shutterstock

Ook coach Club Brugge blijft vast

TONGEREN — Ook Dragan Siljanoski, de manager van Club Brugge-trainer Ivan Leko, blijft in het Belgische voetbal-schandaal aangehouden door de onderzoeksrechter. Hij wordt onder meer verdacht van lidmaatschap van een criminele organisatie en witwaspraktijken.

Leko, die vorig seizoen Club Brugge naar de landstitel leidde, werd woensdag bij een grootscheepse actie van justitie opgepakt en moest de nacht in een cel doorbrengen. Na verhoor werd hij gisteren vrijgelaten. Volgens zijn advocaat wordt Leko genoemd in een dossier over witwassen. Het zou daarbij gaan om een betaling in het verleden die fiscaal moet worden gecontroleerd. Siljanoski is de negende persoon die blijft vastzitten na de afronding van het verhoor van alle 22 betrokkenen. In het gerechtshuis van Tongeren was het de hele nacht een komen en gaan van verdachten en advocaten. Een extra (derde) onderzoeksrechter moest er aan te pas komen om voor de wettelijke aanhoudingstermijn van 48 uur alle lopende zaken af te handelen. De spijfiguren

Club Brugge-trainer Ivan Leko is weer op vrije voeten.

Mogi Bayat en Dejan Veljkovic (beiden voetbalmakelaars) zijn aangehouden, evenals Karim Mejjati (ook makelaar) en scheidsrechter Bart Vertenten. Financieel directeur Thierry Steemans en mede-eigenaar Olivier Somers van KV Mechelen mochten evenmin naar huis. Ook ex-advocaat Laurent Denis en de echtgenote van Veljkovic zijn in bewaring genomen. De aangehouden

verdachten moeten waarschijnlijk dinsdag voor de raadkamer verschijnen. De negen personen worden verdacht van diverse misdrijven. Bayat zou vooral bij transfers van spelers hebben gefraudeerd. Veljkovic zou in samenspraak met de twee bestuursleden van KV Mechelen en/of via andere relaties de uitslag van duels hebben beïnvloed. Arbitr

trokken zijn geweest. Doelman Davy Roef (Waesland-Beveren) mocht na zijn verhoor over mogelijke matchfixing huiswaarts. De tweede verdachte arbiter, Sébastien Delferrière, werd onder voorwaarden vrijgelaten. Hij is met Vertenten met onmiddellijke ingang geschorst door de Belgische voetbalbond. De KBVB wil het duo nooit meer terugzien op de velden als arbiter.

Wel of geen record, Vonn stopt na dit seizoen

NEW YORK — De Amerikaanse skiester Lindsey Vonn stopt na het komende seizoen, ook als ze Ingemar Stenmark niet weet te overtreffen. De bijna 34-jarige Vonn aast op het recordaantal wereldbekerzeges van de Zweedse skiër, die in de jaren zeventig en tachtig tot 86 overwinningen kwam. Vonn staat op 82 zeges in de wereldbeker.

“Het zou geweldig zijn als ik het record kan verbreken”, zei de skivedette in New York. “Maar als dat niet lukt, heb ik nog steeds een geweldige carrière gehad en ik ben sowieso de meest

succesvolle vrouw ooit. Dat is denk ik nog steeds iets om heel trots op te zijn. We zullen zien wat er dit seizoen gaat gebeuren.” Vonn had enkele weken geleden al bevestigd dat ze aan haar

laatste seizoen begint. Op de Spelen van begin dit jaar in Pyeongchang pakte ze brons op de afdaling, het onderdeel waarop ze olympisch kampioene werd bij Vancouver 2010. Vonn, die in haar carrière vaak te maken kreeg met blessures, riep in februari nog dat ze pas zou stoppen als ze het record van Stenmark te pakken heeft. Dat is nu geen doel op zich meer, maar vooral een brandende ambitie.

Russische internationals 2 maanden in cel

MOSKOU — De Russische internationals Pavel Mamajev en Aleksander Kokorin zijn tot 8 december in voorlopige hechtenis geplaatst in afwachting van hun proces. Dat melden Russische media. Het tweetal wordt beschuldigd van agressie tegenover een hoge functionaris van het Russische ministerie van handel.

Over het gedrag van beide voetballers is veel ophef ontstaan nadat beelden van de mishandeling op sociale media te zien waren. Kokorin (Zenit Sint-Petersburg) en Mamajev (Krasnodar) moesten zich woensdag op last

van de autoriteiten melden op het politiebureau, waar ze wegens ‘hooliganisme’ werden aangehouden en 48 uur zouden worden vastgehouden. Die periode is met een kleine twee maanden verlengd. 48-voudig interna-

tional Kokorin en Mamajev, die vijftien interlands achter zijn naam heeft staan, sloegen maandag in een café in Moskou functionaris Denis Pak met een stoel op zijn gezicht. Daarna volgde nog een handgemeen met een collega van Pak. Enkele minuten eerder waren de twee voetballers op straat al slaags geraakt met de chauffeur van een tv-presentatrice. Beide spelers riskeren straf-fen tot 5 jaar.

Zverev geplaatst voor ATP Finals

SHANGHAI — De Duitser Alexander Zverev heeft zich in Shanghai geplaatst voor de ATP Finals van komende maand in Londen.

De 21-jarige tennisser verzeerde zich in China van een startbewijs voor het lucratieve eindtoernooi door de laatste vier te bereiken. De nummer vijf van de wereld versloeg de Brit Kyle Edmund in twee sets: 6-4, 6-4. De partij was na 1 uur en 11 minuten voorbij. Zverev speelt in de halve eindstrijd tegen de Serviër Novak Djokovic, die de Zuid-Afrikaan Kevin Anderson de baas was: 7-6 (1), 6-3. Djoko-

vic was eerder dit jaar in de finale van Wimbledon eveneens te sterk voor Anderson. Zverev speelde één keer eerder tegen Djokovic. De Duitser versloeg de Serviër vorig jaar in de finale van het graveltoernooi in Rome.

Djokovic won de Shanghai Masters al drie keer, in 2012, 2013 en 2015. Vorig jaar was hij er door blessureleed niet bij. Zverev debuteerde vorig jaar op de ATP Finals. Hij is na Rafael Nadal, Djokovic, Juan Martín del Potro en Roger Federer de vijfde tennisser die zich heeft geplaatst voor de komende editie van het slottoernooi in Londen.

Paralympiër Mentel beëindigt topsportloopbaan

AMSTERDAM — Drievoudig paralympisch snowboardkampioene Bibian Mentel keert definitief niet terug als topsportster. Nadat ze in Pyeongchang al zei dat het haar laatste optreden was geweest bij de Paralympische Spelen heeft ze nu de knoop doorgehakt: ook WK-deelname zal er niet meer van komen.

Mentel (46) veroverde tijdens de Paralympische Spelen van Sotsji 2014 goud op de snowboardcross, een titel die ze vier jaar later in Pyeongchang wist te prolongeren. In Zuid-Korea won ze bovendien goud op het onderdeel banked slalom. “Ik zal altijd blijven snowboarden. Wellicht dat ik nog wat wedstrijden op uitnodiging zal doen, maar in het wereldbekercircuit zal ik waarschijnlijk niet meer

actief zijn”, zei Mentel bij *De Wereld Draait Door*. Op de vraag of hiermee haar topsportloopbaan ten einde was, antwoordde Mentel na een korte pauze bevestigend. Bij Mentel werd op 27-jarige leeftijd botkanker geconstateerd waarna een onderbeen werd geamputeerd. Daarna keerde de kanker diverse keren terug. Ook nu, vertelde ze. “Op dit moment is dat onder controle en ik hoop dat dat goed gaat.”

Robert Lewandowski (r) speelde gisteren zijn 100e interland voor Polen.

CHORZOW — Zonder de grote vedette Cristiano Ronaldo heeft Portugal in de Nations League gewonnen van Polen. De Europees kampioen deed dat met 3-2 en leidt in de groep met zes punten uit twee duels.

Polen kwam al vroeg op voorsprong door een doelpunt van Krzysztof Piatek. De spits van Genoa, die dit seizoen al negen keer raak schoot in de Serie A, scoorde met het hoofd. Na een vlot lopende aanval over meerdere

schijven maakte André Silva na ruim een halfuur gelijk. Door een eigen doelpunt van Kamil Glik kwamen de Zuid-Europeaanen nog voor rust op voorsprong. Meteen na de hervatting zorgde Bernardo Silva 3-1, door na

een solo de bal in de hoek te schieten. Jakub Blaszczykowski scoorde nog voor Polen. Ronaldo ontbrak bij de Portugezen. Bondscoach Fernando Santos hield hem in goed overleg in de luwte. De speler van Juventus is in opspraak geraakt na te zijn beschuldigd van verkrachting. Robert Lewandowski speelde voor de 100e keer in de spits bij Polen.

Pliskova loopt uit op Bertens

TIANJIN — In de strijd om het achtste en laatste ticket voor de WTA Finals eind deze maand in Singapore lijkt Karolina Pliskova in China aan de winnende hand. De 26-jarige Tsjechische heeft bij het hardcourtoernooi in Tianjin de halve finales bereikt. De nummer één van de plaatsingslijst versloeg de Britse Katie Boulter in drie sets: 5-7, 6-0, 6-3.

Met haar plaats bij de laatste vier heeft Pliskova haar achtste plaats op de jaar-

ranglijst ten opzichte van Bertens flink verstevigd, met kans op nog meer pun-

ten in Tianjin. In de halve finales speelt Pliskova tegen de Zwitserse Tímea Babosinszky. Bertens werd eerder deze week in Linz al in de tweede ronde uitgeschakeld. Ze kan haar groeiende achterstand alleen komende week bij het toernooi in Moskou, waarvoor ook Pliskova zich

heeft aangemeld, mogelijk nog goedmaken. Bertens is al wel zeker van de negende plek op de jaarranglijst. Daarmee is ze voor de WTA Finals, waar de beste acht tennissters over 2018 aantreden, de eerste reserve.

Waar Kiki Bertens verliest, blijft concurrente Karolina Pliskova winnen.

AMIGOE

Meer dan alléén een krant!

Sluit een abonnement bij Amigoe en maak kans om fantastische prijzen te winnen!

Nieuwe abonnees maken kans op o.a. een weekend-stay bij The Mill Resort tot een jaar gratis abonnement van Amigoe!

Ben je al abonnee?
Breng een nieuwe abonnee mee en maak kans op een gratis dagje Wellness!

Ook overal de Amigoe lezen?
Kijk dan snel op www.amigoe.com

ABONNEER NU!
582-4333